

වරலන් ගණකාධිකරණය – BL 01

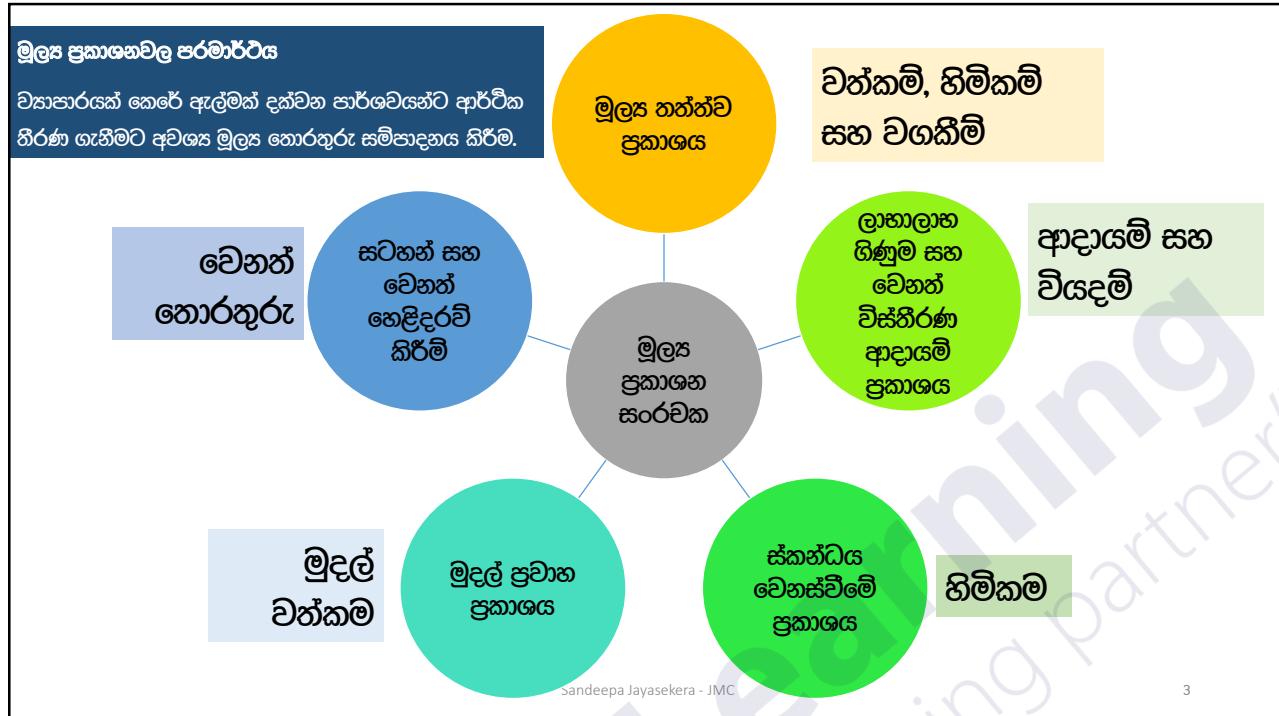
මුලක ගිණුම්කරණය

Rukkantha Wanniarachchige

Reading for MBA (PIM-SJP), BBA (Acct.) Hons., ACA

**JMC JAYASEKERA MANAGEMENT CENTRE
"Pioneers In Professional Education"**

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 01 - මුලක ප්‍රකාශන ඉදිරිහත් කිරීම LKAS 01 – Presentation of Financial Statements

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්

ලාභය හෝ අලාභය තුළ අයුලත් නොකළ මෙහෙයුම් නොවන අනෙකුත් ආදායම් වියදුම් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් තුළට පහත දැන ඇතුළත් වේ.

- **LKAS 16 සහ LKAS 38 තුළින් පැන නගින ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ලාභ/අලාභ**
- LKAS 19 තුළින් පැන නගින, නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම්වල ආයුර්‍ය ගණක ලාභ/අලාභ
- LKAS 21 විදේශ විනිමය ප්‍රමිතයට අනුව විදේශ මෙහෙයුමකට මූලක ප්‍රකාශ පරිවර්තනය කිරීමෙන් පැන නගින විනිමය ලාභ/අලාභ
- SLFRS 09 මූලක සාධන පත්‍ර ප්‍රමිතියේ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම මැයින් සාධාරණ අගය මහින උපකරණවල ලාභ අලාභ
- අරමුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රුකුම මහින් පැන නගින ලාභ/අලාභ

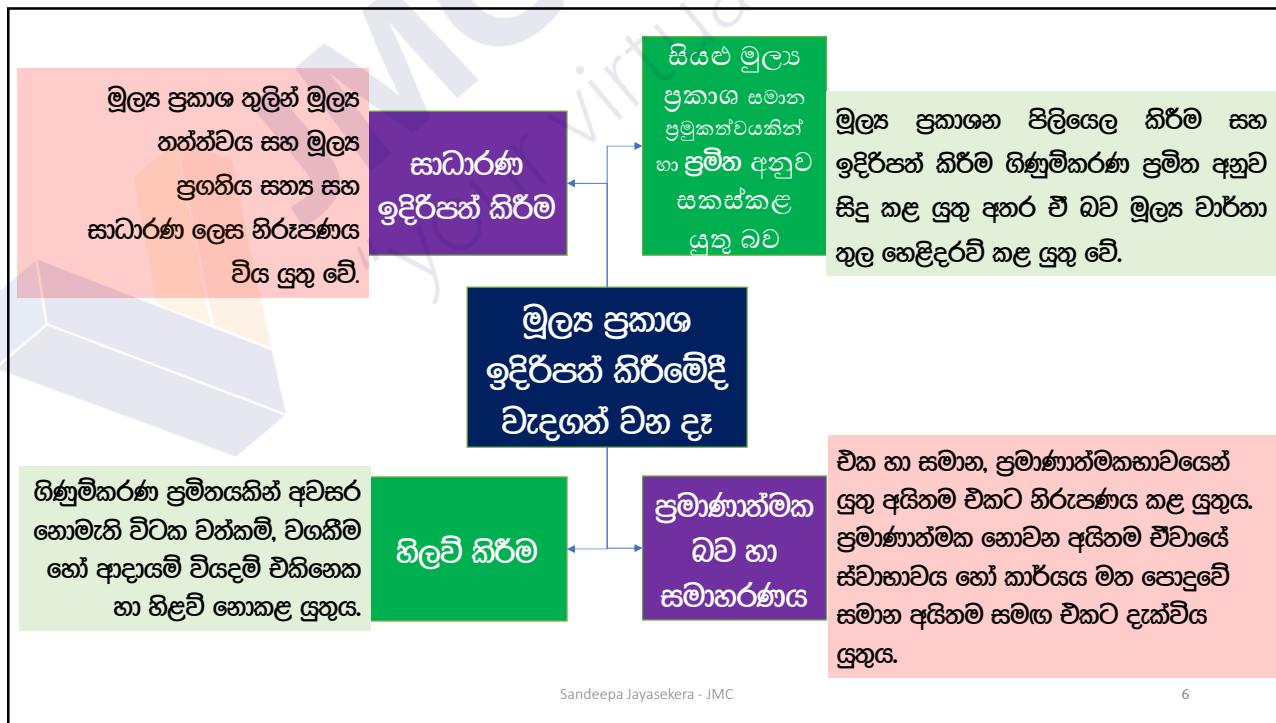
ප්‍රශ්න අංක 01

පොදු අරමුණු සඳහා වූ මුලක ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීමේදී අස්ථිත්වයක් විසින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 - මුලක ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රමිතය ව්‍යවහාර කළ යුතු වේ.

ඇත් විසින් කළ යුතු දෑ:

(b) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් තුළ අනුළත් කරනු ලබන සංරචක (components) දෙකක්

(02) ලැයිස්තුගත කරන්න. (ලකුණු 03)

7

මූලක ප්‍රකාශන අන්තර්ගතය

මූලක ප්‍රකාශන තුළ අනිවාර්යයෙන්ම ඉදිරිපත් කළ යුතු කරනු

- ව්‍යාපාරයේ නම
- මූලක ප්‍රකාශ අදාළ වන්නේ සමාගමවද, සමුහයටද යන වග
- වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡය
- ව්‍යාපාර මුදල් ජීවකය
- මූලක ප්‍රකාශන අගයන්ගේ නිරවද්‍යතා මට්ටම (රු., රු. දහක්, රු. මිලියන)

මූලක තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ මූහුණුනේ ඉදිරිපත් කළ යුතු කරගැනීම්

- දේපල, පිරියන, උපකරණ
- ආයෝජන දේපල
- අස්ථෘග්‍රහ වත්කම්
- මූලක වත්කම්
- ස්ව විද්‍යාත්මක වත්කම්
- තොගය
- වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ
- වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ
- ප්‍රතිඵාදන
- මූලක වත්කම්
- විකිණීම සඳහා තබා තිබෙන වත්කම්
- විකිණීම සඳහා තබා තිබෙන බැරකම්
- කොටස් ප්‍රාග්ධනය සඳහා සංවිත

Sandeepa Jayasekera - JMC

9

ජංගම/ජංගම නොවන වෙනස

සාමාන්‍ය ලෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය තුළ හෝ වාර්තාකරණ දීනයේ සිට
මාස 12 ක් තුළ උපලබාධී මත වත්කම් හෝ නිරාකරණය මත වගකීම්

ජංගම

ර්ථ වැඩි කාලයක්
ගෙ වේ නම්

ජංගම නොවන

Sandeepa Jayasekera - JMC

10

5

ප්‍රශ්න අංක 01

පොදු අරමුණු සඳහා වූ මූලක ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා ඉදිරිහත් කිරීමේදී අස්ථිත්වයක් විසින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 - මූලක ප්‍රකාශන ඉදිරිහත් කිරීමේ ප්‍රමිතය ව්‍යවහාර කළ යුතු වේ.

බඩ විසින් කළ යුතු දා:

(a) වත්කමක්, ජංගම වත්කමක් ලෙස වර්ගිකරණය කිරීම සඳහා වූ නිර්ණ්‍යක (criteria) සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03)

ආභාලාභ ගිණුම සහ වෙනත් විස්තිරණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ මුහුණයේ ඉදිරිහත් කළ යුතු කරණු

- ඇඟාරය
- මූලක පිරිවය
- ස්කන්ද ක්‍රමය භාවිතා කරමින් ගිණුම්ගත කළ ආශ්‍රිත සමාගම් හෝ බිඳීධ ව්‍යාපාරවල ලාභ කොටස.
- බදු වියදුම
- කාලපර්විශේදයේ ලාභයෙන් මවි සමාගමට සහ පාලනයට යටත් තොටන අයිතියට අදාළ කොටස කාලපර්විශේදයෙන් මුළු විස්තිරණ ආදායමින් මවි සමාගමට සහ පාලනයට යටත් තොටන අයිතියට අදාළ කොටස.

ස්කන්දය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශයේ මුහුණාතේ ඉදිරිපත් කළ ගුණ කරගුණ

- කාලවිෂේෂයේ මූල්‍ය ලාභාලාභය
- කාලවිෂේෂයේ වෙනත් විස්තිරණ ආදායම්
- ලාභාංශ
- කොටස් නිකුතු
- LKAS 08 ප්‍රමිතය යටතේ වින අතිතානුයෝගී භාවිතයන් සහ අතිතානුයෝගී නැවත ව්‍යවහාරයන්

සටහන් සහ හෙළිදාරව් කිරීම් තුළ අනුත් වන දැ

- ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුකූලව මූලක ප්‍රකාශ පිළියෙළ කළ බවට සටහනක්
- ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන්
- අනික්ත මූලක ප්‍රකාශවල ඉදිරිපත් කළ කරගුණ වලට අදාළ අතිරේක තොරතුරු
- අකම්භාවන වගකීම්
- වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම්
- මූලකමය නොවන හෙළිදාරව් කිරීම්
- මූලක ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී භාවිතා කළ මිණුම්කරණ පදනම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 10 - වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡයට හසු සිදුවීම් LKAS 10 – Events after the Reporting Date

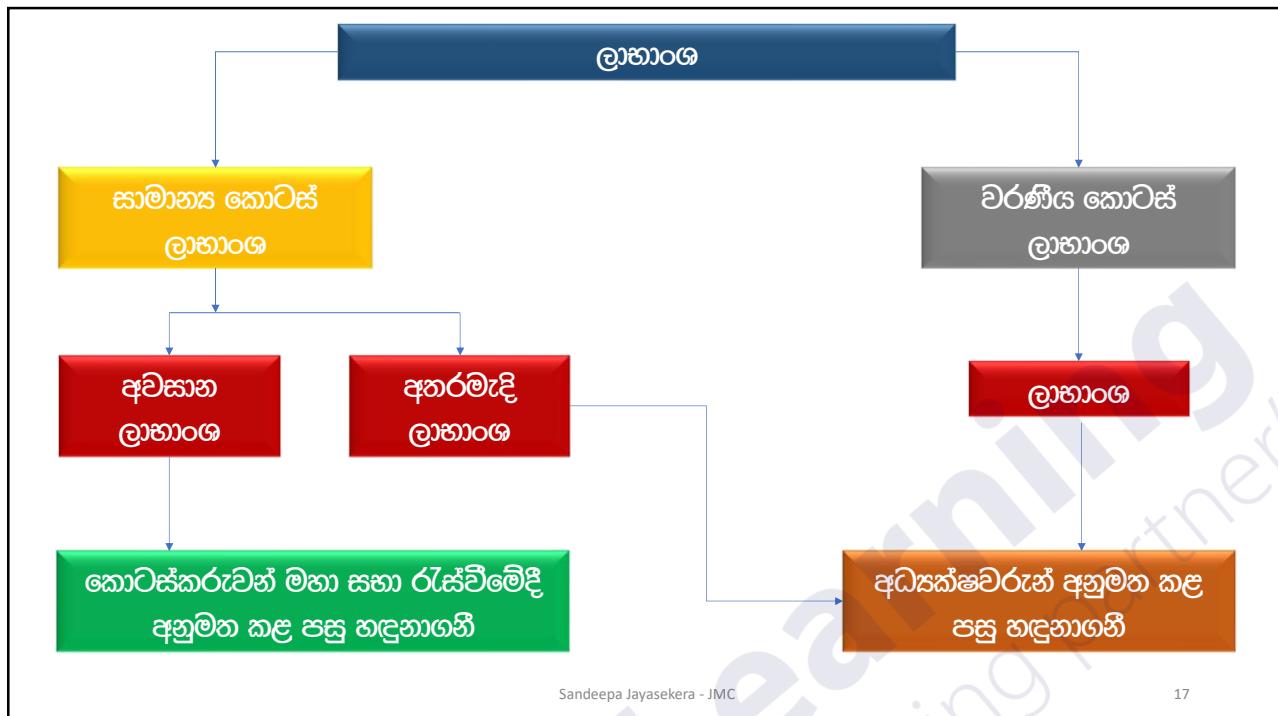
Sandeepa Jayasekera - JMC

15

Sandeepa Jayasekera - JMC

8

ගලපන සිදුවීම් සඳහා නිදසුන්

- විරෝධ අවසානයට පෙර සිදුවූ, පේනු විවිතාකමේ ස්ථීර ලෙස පහත වැරිම්
- විසර අවසානයේ පැවති ධාරණ අයයට විඩා අඩු අයකට තොග, විරෝධාකරන කාලපරිච්ඡේදයට පසු විශිෂ්ට
- විසර අවසානයේ ආය විය යුතුව නිසු ජේෂයක් සහිත ගෙවෙනුකරුවකු මුළුවන් වේම
- විසර අවසානයේ සාකච්ඡා කරමින් නිසු පෙනෙනින රැක්සනා සිම්කමකට අභාව්‍ය මූදල් ඉෂ්ට්‍ය හෝ ගොවීම්
- විරෝධාකරන කාලපරිච්ඡේදයට පෙර මිලදී ගත් වින්කම්වල පිරිවිය හෝ විකුණන ලද වින්කම් සඳහා ඉඟෙන මුදුල විරෝධාකරන දීගෙන් පසුව නීර්ණය නිරිම
- විරෝධ අවසානයට පෙර දිග කාලීන ආයෝජනයක විවිතාකමේ ස්ථීර ලෙස පහත වැරිමකට සාක්ෂි පැවතිම
- මුළු ප්‍රකාශන අසත්‍ය බවට පෙන්වුම් කරන අන්දමේ විඩා හෝ විෂර්දී සොයා ගැනීම

නොගලපන සිදුවීම්

- විරෝධ අවසානයට පසු පරිභාශිතයේ අන්තර් කර ඇත්ති හෝ ඉටින් සිරිමක්
- මෙහෙයුමක් තනර සිරිමට ආදාළව සැලැසුමක් ප්‍රකාශයට පත් සිරිමක්
- වින්ක්ස්චිවලට ආදාළව විනාෂ මිල්ද ගැනීමක් හෝ ඉටින් සිරිමක්
- විස්තා කරන කාලුපර්වේදුයට පසුව පිරියන දින්හෙත් විනාෂ විම්ත්
- විස්තාකරන කාලුවේදුයේ අවසානයට පසුව සිදුවූ කොටස් ගුණදෙළවක්
- ආයතන විෂය මූල්‍ය පර්මාණයෙක් ප්‍රතිච්ඡාලතා සිරිම ආරම්භ සිර්පි හිමියානයක්
- විස්තාකරන කාලුපර්වේදුයේ අවසාන දිනට පසුව ආරම්භ වූ තඩු පඩියක්

ප්‍රශ්න 01

වතුර සමාගමේ ගිණුම් වර්ෂය 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙහේ අවසන් විය. මූලක වාර්තා කටිවලය 2020 පෙබරවාරි 02 දින වන විට පිළියෙළ විය. අධිකක්ෂ මණ්ඩලය 2020 මාර්තු 03 වන දින මූලක වාර්තා කටිවලය අනුමත කළ අතර වාර්ෂික මහ සහා රැස්වීම පැවතෙන් වූයේ 2020 ජූනි 02 වන දිනය.

මූලක තත්ත්ව ප්‍රකාශන දිනට පසු පහත සිදුවීම සිදු වූ අතර, එවා ගැලුපිය යුතු දී? නොගැලුපිය යුතුදී? යන්න සඳහන් කරන්න.

- මූලත තත්ත්ව ප්‍රකාශන දිනය වන විට සිටී පහත ණයැයෙන් බුන්ධන් වී ඇත
  - රංජිත් සමාගම 2020 පෙබරවාරි 28 දින (රු.මේලියන 10)
  - සාමා සමාගම 2020 මාර්තු 04 දින (රු.මේලියන 20)

2 මත්ත් සමාගම 2020 ජනවාරි 02 දින වතුර සමාගමෙන් රු-මේලියන 1 ක් වූ හාන්ස් නායුව ගන් ඇතර 2020 මාර්තු 01 දින සිය බුන්ධන්හාවය ප්‍රකාශන පත් කරන ලදී.

- 2020 ජනවාරි 02 දින වතුර සමාගම සිය හිස් වැසුම් නිෂ්පාදන අංශය වැසිමට තීරණය කළ ඇතර විහි වූ යන්තු සියල්ල පෙබරවාරි මාසය තුළ විකුණා දමන ලදී. විකුණුම් අලාභය රු මේලියන 02.
- 2020 පෙබරවාරි 02 දින ඇහන්තර විගණන පරීක්ෂාවේදී වතුර සමාගමේ මුදල් අයකැමි විසින් 2019 දෙසැම්බර් මස සිදු කළ මූලත වංචාවක් හසු විය. විහි වටිනාකම රු. 500,000 ශ්‍රී.

21

- 2020 අප්‍රේල් 29 වන දින හටගන් හඳුසි ජල ගැලීමෙන් වතුර සමාගමේ රත්නපුර ගබඩාව සම්පූර්ණයෙන් විනාශ වූ ඇතර සිදු වූ හානිය රු. මේලියන 2කි.
- පහත තොරතුරු තොග අයිතම සම්බන්ධයෙන් අදාළ වේ

විකුණු දිනය	අයිතම වර්ගය	වෛකු පිරවය	සන්න විකුණුම් මිල	සන්න විකුණුම් පිරවය	විකුණු අයිතම ගණන
2020-01-02	X	800	1000	100	10000
2020-01-15	Y	500	550	70	20000
2020-03-04	Z	1200	1300	120	50000

22

6. වතුර සමාගම 2020 මාර්තු 01 දින තම තරගකරුවෙකු වූ කුමාර සමාගම අත්හත් කර ගන්නා ලදී
7. වතුර සමාගමේ සේවකයෙකු සමාගමට විරැද්ධිව වන්දි ඉල්ලා නඩුවක් පවරා තිබුණි. වාර්තාකරණ දිනය වහ විවත් උසාවියේ විභාග වූ මෙම නඩුවේ තික්දව 2020 පෙබරවාරි 25 වහ දින ප්‍රකාශයට පත්කළ අතර ඒ අනුව සමාගමට රු. මිලියනයක් සේවකයාට ගෙවීමට සිදු විය
8. වතුර සමාගම 2019 වර්ෂය සඳහා පහත ලාභාංග 2020 මාර්තු 01 දින අධ්‍යක්ෂක වරැන් විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී
  - වර්ත්මීය කොටස් ලාභාංගය කොටසකට රු.1/-
  - සාමාන්‍ය කොටස් අවසන් ලාභාංගය කොටසකට රු.2/-
9. වතුර සමාගම සමාගම 2019.12.31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා එකතුව රු. 785,000ක වාර්ශිකව ගෙවන නිෂ්පාදන ප්‍රසාද මුදල ගෙවීමට 2020.02.10 දින තීරණය කරන ලදී

23

LKAS 08 - ගිණුම්කරණ ප්‍රතිඵත්ති, ගිණුම්කරණ අස්ක්‍රමීන්තු වෙනස්වීම් සහ වැරදි

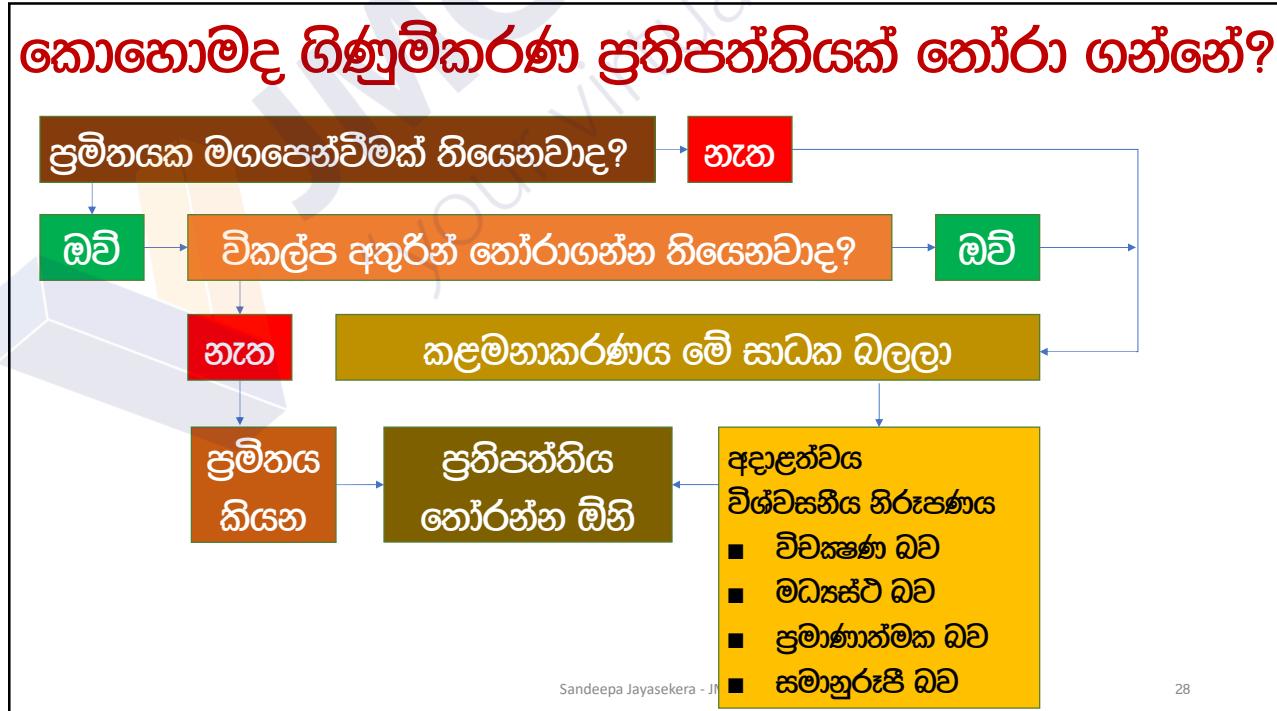
LKAS 08 - Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors

ගිණුමිකරණ ප්‍රතිපත්ති වලට උදාහරණ

- දේපල පිරියන උපකරණ පසුකාලීන මිණුමිකරණය
- තොග සූනු
- සුඛසුකම් ලබන වත්කම් මත නාය ගැනුම් පිරවය ප්‍රාග්ධනින කිරීම
- ආයෝජන දේපල පසුකාලීන මිණුමිකරණය
- අක්සසුන දේපල පසුකාලීන මිණුමිකරණය
- පර්යේෂණ වියදුම් ලාභාලාභ ගිණුමට කහා හැරීම

මොකද්ද ගිණුමිකරණ ප්‍රතිපත්තියක් කියන්නේ?

ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හාවිතා කිරීම

සංගතව හාවිතා කරන්න ඕනි

වෙනස් කරන්න පුළුවන්

වෙනස ප්‍රමිතෙ කියන විදියට ගිණුම් තියන්න

ප්‍රමිතියක අවශ්‍යක මත

අතීතානුයෝගී නැවත ව්‍යාවහාරයක් කරන්න

ස්වේච්ඡාවෙන්

වෙනස් කරපු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය
අතීතයේ ඉදෑන්ම හාවිතා කළා වගේ හාවිතා
කරන එක

වඩා අභාෂ සහ විශ්වසනීය
මූලක තොරතුරු දෙන්න
පුළුවන් නම් විතරයි

29

Sandeepa Jayasekera - JMC

ගිණුම්කරණ ඇක්නමේන්තු වලට උදාහරණ

- ව්‍යුත්‍යායි ජ්‍යෙ කාලය
- තොග යල් පැනීම්
- ණ්‍යාගැනී හානිකරණ වෙන්කිරීම්
- මූලක වන්කම්, වගකීම්වල සාධාරණ අගය
- ප්‍රතිඵ්‍යාහාර බැඳීම
- ස්ථාය ක්‍රමය

Sandeepa Jayasekera - JMC

30

15

මොකද්ද ගිණුමිකරණ ඇස්ක්නේලෝන්තුවක් කියන්නේ?

Sandeepa Jayasekera - JMC

31

ගිණුමිකරණ ඇස්ක්නේලෝන්තුවක් යනු

වර්තමානයේ පවතින

තත්ත්වයන්

ණොරතුරු

හාටිනා කරලා වත්කමක හෝ වගකීමක
අගය තක්සේරු කිරීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

32

16

ජ්‍යෙෂ්ඨ අයිතිවාසිකම් වෙනස්වීම්

පූර්ණ 01

ඉනු සමාගම 2020/01/01 දින රු. 1,000,000 ක් විවිධ යෝජනයක් මිලට ගත් අතර විහි වැළඳායි ජීව කාලය වසර 10 ක් ලෙස අයිතිවාසිකම් කරන ලදී

යෝජා හාවිතයෙන් ලත් අත්දැකීම් සමඟ 2021/01/01 දින වැළඳායි ජීව කාලය නැවත අයිතිවාසිකම් කර වසර 8 ක් ලෙස වෙනස් කරන ලදී

මුළු වර්ෂය 12/31න් අවසන් වන්නේ නම් 2020 වර්ෂයේ සහ 2021 වර්ෂයේ ක්ෂේග ගණනය කරන්න

පිළිතුරු 01

2020 වර්ෂයේ ක්ෂය

2021 වර්ෂයේ ක්ෂය

ප්‍රශ්න 02

නිකිත් සමාගම ජංගම දුරකථන ඇලෙක්ට්‍රොනික් කරයි. සම් ජංගම දුරකථනයක් සඳහාම වසරක ප්‍රතිඵ්‍යාහාරයක් ලබා දී ඇත.

2019 වර්ෂයේ මුළු විකුණුම් රු. 2,500,000 ක් වූ අතර, ඉන් 2% ප්‍රතිඵ්‍යාහාර සඳහා වෙන් කර ඇත.

2020 වර්ෂයේ මුළු විකුණුම් රු 3,500,000 ක් වූ අතර, ඉන් 2% ප්‍රතිඵ්‍යාහාර සඳහා වෙන් කළ යුතුය.

2020 වර්ෂයේ සත්‍ය ප්‍රතිඵ්‍යාහාර ගෙවීම රු. 75,000 ක් විය.

T ගිණුම් ආගුයෙන් ප්‍රතිඵ්‍යාහාර සඳහා ගිණුම් තබන්න (මුළු වර්ෂය 12/31 න් අවසන් වේ.)

පිළිතුරු 02

2020 ප්‍රතිඵ්‍යාහාර වියදුම

2020 ප්‍රතිඵ්‍යාහාර උණු වෙන්කිරීම

පිළිතුරු 02

ප්‍රතිඵ්‍යාහාර වියදුම

ප්‍රතිඵ්‍යාහාර වෙන්කිරීම

පිළිතුරු 02

මුදල්

ප්‍රශ්න අංක 03

(a) 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමාසහිත SRL සමාගමේ පහත සඳහන් තොරතුරු ලබාදී ඇත. සමාගම 2017 අප්‍රේල් 01 දින පිරියන සහ යන්තුවල ප්‍රයෝගනවත් ආයු කාලය සමාලෝචනය කරන ලදී විම සමාලෝචනයට අනුව පිරියන සහ යන්තුවල ඉතිරි ප්‍රයෝගනවත් ආයු කාලය වර්ෂ 3 සිට 8 දක්වා 2017 අප්‍රේල් 01 දින සිට වෙනස් කිරීමට තීරණය කරන ලදී 2017 අප්‍රේල් 01 දිනට පිරියන සහ යන්තුවල පිරිවය සහ සම්විධිත ක්ෂය පිළිවෙළින් රු. 8,000,000/- ක් හා රු. 3,200,000/- ක් විය.

2018 ජූලි ප්‍රශ්න අංක 07 (a)

බඩ විසින් කළ යුතු දාස:

ගිණුමිකරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුමිකරණ ඇස්කෝලේන්තුවල වෙනස්වීම් සහ වැරදි පිළිබඳ වූ (LKAS 8) ප්‍රමිතිය අනුව ඉහත සඳහන් අවස්ථාව 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ගිණුමිකරණයේදී සලකා බලනු ලබන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04)

මොකද්ද ගිණුමිකරණ වැරදි කියන්නේ?

ගිණුම්කරණ වැරදි වලට උදාහරණ

- ගණිතමය දේශ
- අනපසුවීම්
- මුදුණු දේශ
- ප්‍රතිපත්ති භාවිතා කිරීමේ දේශ
- වැරදි ඇර්ථකරීන
- වංචා

ගිණුම්කරණ වැරදි යනු

ගිණුම්කරණ වැරදි

ප්‍රමාණාත්මක තොටන වැරදි

ඉදිරි කාලීන ගැලපීම

අතින අවුරුදු වලට ගැලපන්
නැතුව වර්තමාන සහ අනාගත
අවුරුදු වලට ගැලපීම

ප්‍රමාණාත්මක වැරදි

අතිනානුයෝගී ගැලපීම

වරද සිදු වූ අවුරුද්දේ සිට
වර්තමානය දැක්වා වන මූලක
තොරතුරු නිවැරදි කිරීම

මෙහෙන්ද වෙන්නේ වර්තමාන මූලක ප්‍රකාශ
වල තියන අතින තොරතුරු සහ ස්කන්ධය
වෙනස් විමේ ප්‍රකාශයට ගැලපීම් කිරීමයි

Sandeepa Jayasekera - JMC

ප්‍රශ්න 03

සාක්ෂා සමාගම විසින් විකුණාන ලද තොගයක් වැරදිමකින්
2020/03/31 දිනට තොගය තුළ ඇතුළත් විය. විහි වටිනාකම රු.
10,000 ක් විය. 2019/04/01 දිනට රඳවාගත් ඉහැයුම් රු. 100,000
ක් සහ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය රු. 700,000 ක් විය.
මෙම වරදින් ආදායම් බද්දට බලපෑමක් නැතැයි උනකළුනය
කරන්න. වරද නිවැරදි කිරීමට පෙර මූලක වාර්තා පහත දැක්වේ.

Sandeepa Jayasekera - JMC

46

23

ප්‍රශ්න 03

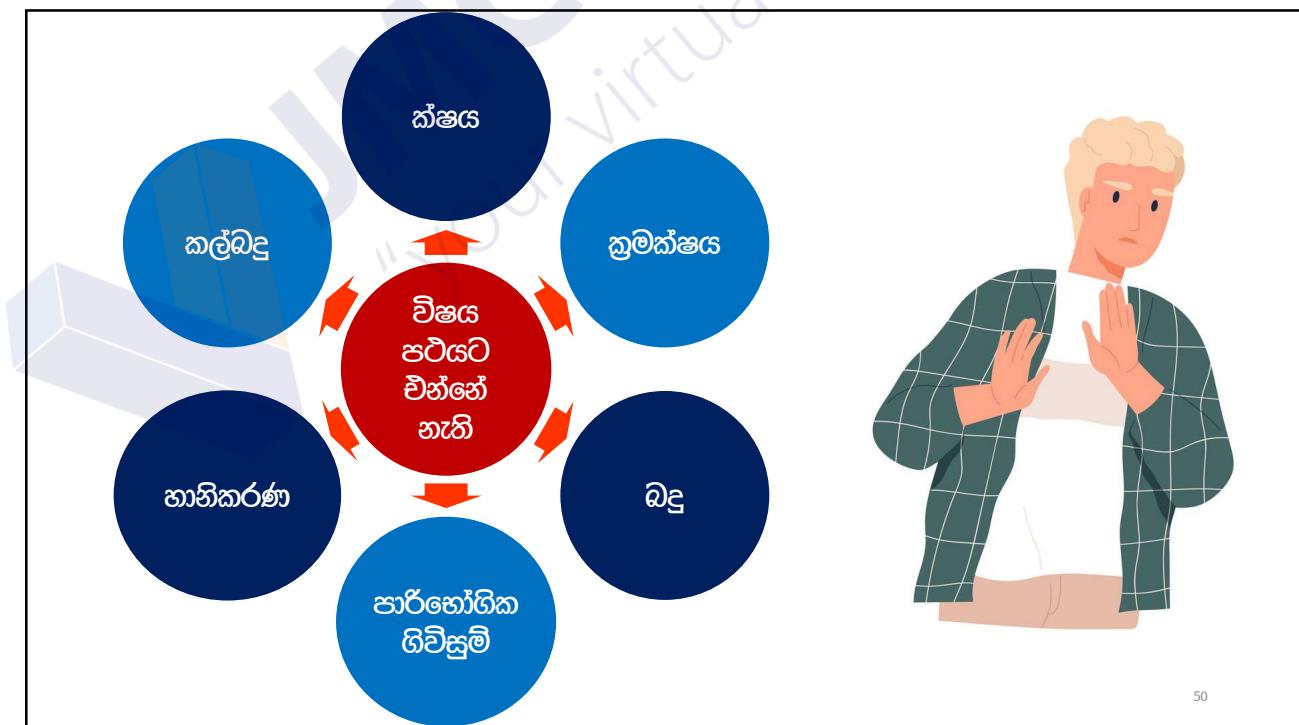
	2020/21	2019/20
විකුණුම්	200,000	150,000
විකුණුම් පිරවය	(150,000)	(120,000)
බදු සෙර ලාභය	50,000	30,000
බදු	(10,000)	(5,000)
බදු පසු ලාභය	40,000	25,000

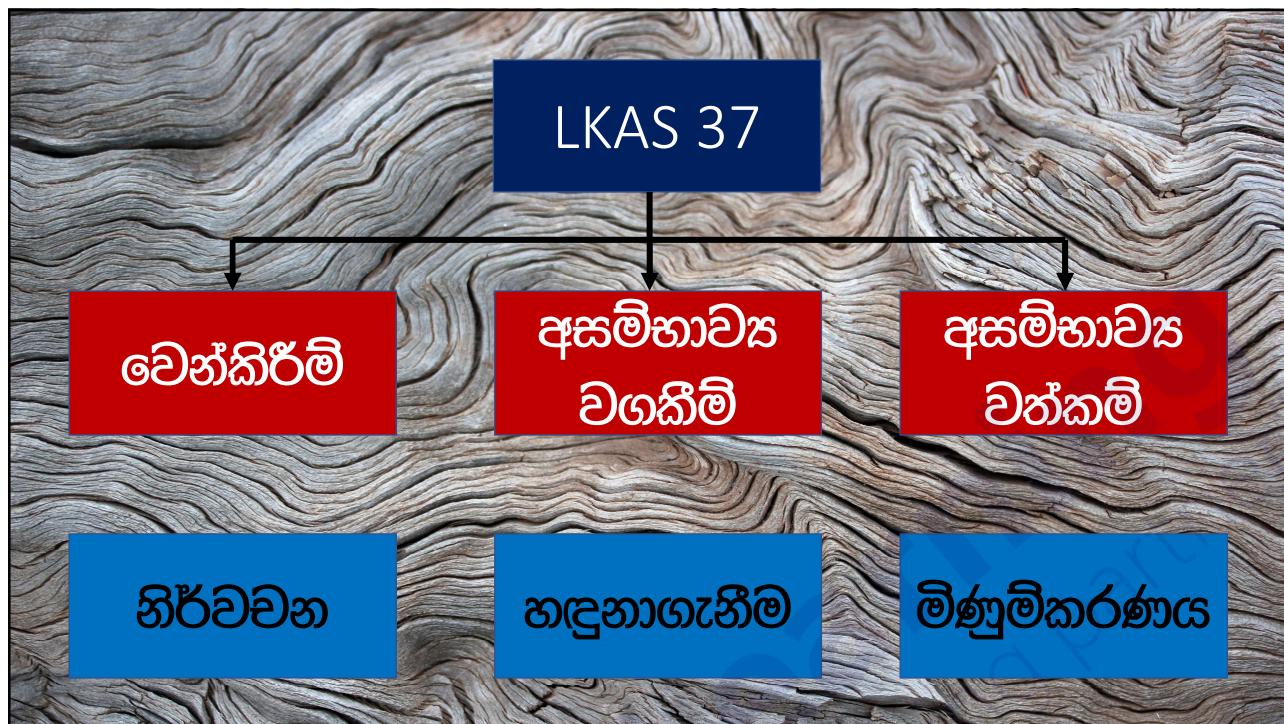
2020/2021 වර්ෂයේ මූලක වාර්තා තුළ වරද නිවැරදි කර දැක්වන
ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.

LKAS 37 - චෙත්කිරීම්, අකම්හාවක වගකීම් සහ
අකම්හාවක වත්කම්

LKAS 37 - Provisions, Contingent
Liabilities and Contingent Assets

වෙන්කිරීම් තුළින් උගය අතිශයෝක්තියක් පෙන්වන වික වළක්වන්න LKAS 37 හඳුන්වා දුන්නා

37 ප්‍රමිතය ඉගෙනගනිද්දි මතක තියාගන්න ඕනි කරනු

සබඩින්ම ස්ථීර බැඳීම

විමට ඇති සම්හාවකාව 100%ට ආසන්න

ඇතිවීමට හැකියාවක් ඇති බැඳීම

විමට ඇති සම්හාවකාව 50%ට වැඩි

ඇති විය හැකි බැඳීම

විමට ඇති සම්හාවකාව 50% පමණ

ඇති විමේ හැකියාව දුරක්ෂ බැඳීම

විමට ඇති සම්හාවකාව 0ට ආසන්න

වගකීම් යනු

අතිත සිදුවීමක ප්‍රතිචලයක් මත ඇති වූ

ආරථික සම්පත් පවරා දීම සම්බන්ධයෙන්

ව්‍යාහාර එකකයක් සනු

වර්තමාන බැඳීම

වගකීමක් ඇති විය හැකි ආකාර

නීතිමය

- ව්‍යවස්ථාපිත
- නීතියක්
- ගිවිසුමක්

සම්මුතික

අතිත භාවිතයන්, ප්‍රකිද්ධ ප්‍රකාශ හෝ ආයතනික ප්‍රතිපත්ති මත වගකීම් භාරගැනීම

විම වගකීම් ඉටුකරන බවට වලංගු අපේක්ෂාවක් නිර්මාණය වීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

54

27

ප්‍රශ්න 01

පහත වගකීම් නෙතික බැඳීම්ද සම්මුතික බැඳීම් ද යත්ත සඳහන් කරන්න

1. බැංකු තාය	
2. වෙළඳ තායකීමියා	
3. වරණීය කොටස්	
4. සේවක අර්ථසාධක	
5. සේවක පාර්ත්නේරික	
6. ප්‍රතිඵ්‍යාහාර	
7. ගෙවිය යුතු ප්‍රසාද දීමනා	

ප්‍රශ්න 01

පහත වගකීම් නෙතික බැඳීම්ද සම්මුතික බැඳීම් ද යත්ත සඳහන් කරන්න

8. උපවිත විදුලිය	
9. ගෙවිය යුතු ගෙවල් කුලී	
10. ව්‍යාපාරික අංශයෙක වැසිමට අධිකක්ෂ මත්බලය තීරණය කළ අතර එම බව අදාළ සේවකයන්ට දැනුම් දීම මත අභිවන ගෙවිය යුතු වන්දි	

ප්‍රශ්න 02

පහත වගකීමේ වෙන්කිරීමේ ද නැත් ද යන්න සඳහන් කරන්න

විස්තරය	අවිනිශ්චිත කාලයක් තිබේද?	අවිනිශ්චිත ප්‍රමාණයක් තිබේද?	වෙන්කිරීමක් ද?
1. වෙළඳ ණයෙහිලිහියේ			
2. උපවිත ජල විද්‍යාලය			
3. සේවක පාරිනෝජික			
4. ප්‍රතිඵාදන			
5. ගෙවිය යුතු ගොඩනැගිලි ක්‍රි			

වෙන්කිරීම් හඳුනාගැනීම් නිරතායක

- අනිත සිදුවීමක ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස ඇති වූ වර්තමාන බැඳීමක් වීම (නෙතික හෝ සම්මුතික)

- බැඳීම නිරාකරණය කරදීම් ආර්ථික ප්‍රතිච්ච හා බැඳුණු සම්පත් වකාෂාරයෙන් පිටතට ගොළ යොට හැකියාවක් තිබීම

- බැඳීමේ ප්‍රමාණය පිළිබඳ විශ්වසනීය ඇස්තමේන්තුවක් කළ හැකි වීම

ප්‍රශ්න 03

පහත වෙන්කිරීම් හඳුනාගත හැකි ද නැත් ද යන්න සඳහන් කරන්න

විස්තරය	අනිත ගෙවුදෙනුවක් මත ඇති වූ වර්තමාන බැඳීමක් ද?	ආර්ථික සම්පත් බැහැරට ගොළ යොමේ සම්භාවනාව	විශ්වසනීය ඇස්තමේන්තුව
1. උපවිත විදුලිය ගෙවීම්			
2. ලාභය මත ගෙවාගෙන පැමිණි ප්‍රසාද දීමනා			
3. ප්‍රථම වතාවට අලෙවී කෙරෙන මාස 06ක ප්‍රතිඵලාභාරයක් සහිත පරීගත්තක			

විස්තරය	අනිත ගෙනුදෙනුවක් මත ඇති වූ වර්තමාන බැඳීමක් ද?	ආර්ථික සම්පත් බැහැරට ගෙවීමේ සම්භාවනාව	විශ්වසනීය ඇස්තමෝන්ඩුව
4. අධිකරණය විසින් වරුදුකරු යැයි තීරණය කිරීම නිසා පාර්ශ්වීකයාට ගෙවීමට ඇති වන්දිය			
5. අභාන්ස් සමාගම අලෙවි කරන ශික්‍රණ මත ලබා දී ඇති ප්‍රතිඵ්‍යාහාරය			
6. ව්‍යාපාරයට එරෙහිව සේවකයෙකු පැවරී නැඹුව	Sandeepa Jayasekera - JMC		61

විස්තරය	අනිත ගෙනුදෙනුවක් මත ඇති වූ වර්තමාන බැඳීමක් ද?	ආර්ථික සම්පත් බැහැරට ගෙවීමේ සම්භාවනාව	විශ්වසනීය ඇස්තමෝන්ඩුව
7. ව්‍යාපාරයේ එක් අංශයක් වසා දැමීමට අධිකක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කළද විය තවමත් සේවකයන්ට දැනුම් දී ඇත			
8. ව්‍යාපාරයේ එක් අංශයක් වසා දැමීමට අධිකක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කළ අතර විය සේවකයන්ට දැනුම් දී ඇත	Sandeepa Jayasekera - JMC		62

වෙන්කිරීම් මිණුමිකරණය

වාර්තාකරණ දින වහ විට

වගකීම සත්‍ය වශයෙන් පියවන විට

ගෙවන ප්‍රමාණය පිළිබඳ

තොදුම ඇස්තමේන්තුව

ප්‍රශ්න 05

සකිලු වකාෂාරයේ මූලක වර්ෂය මාර්තු 31 න් අවසන් වේ.
මාර්තු මාසය සඳහා වන විදුලී බිල රු. 15,000 ක් බව අපේෂ්ල්
05 දැනගත් අතර එදිනම එය ගෙවා දමන ලදී.
මාර්තු මස විදුලී බිලේ ද්විත්ව සටහන දක්වන්න

ප්‍රශ්න 06

ශේෂකලා සමාගම අලෝවිකරණ සම් Huawei ත්‍යාගම දුරකථනයක්
සඳහාම වසරක ප්‍රතිඵ්‍යාහාරයක් ලබා දේ. සමාගමේ පසුගිය අත්දැකීම්
අනුව සියලු විකුණුම් වලින් 8% ප්‍රමාණයක් ප්‍රතිඵ්‍යාහාර ඉල්ලීම් කර
අතු. ඒ සියලු අවස්ථා වලදී ත්‍යාගම දුරකථනයේ වටිනාකම්න් හරි
අධිකව ආකන්න වියදමක් දරා ඇතු.

වසර සඳහා මූලි Huawei ත්‍යාගම දුරකථන විකුණුම් වටිනාකම රු.
මිලියන 5 ක් වේ. එමෙන්ම ඔවුන් විකුණා Nokia ත්‍යාගම දුරකථනයේ
තාක්ෂණික ගැටුවක් හේතුවෙන්, මූලි විකුණුම් වලින් 25% ක් සඳහා
සම්පූර්ණ වියදම ප්‍රතිපූරණය කිරීමට සිදු වේ යැයි අපේක්ෂිතය.
Nokia ත්‍යාගම දුරකථන මූලි විකුණුම් රු. මිලියන 4කි.
ප්‍රතිඵ්‍යාහාර වෙන්කිරීම කොපමතුද?

ප්‍රශ්න 07

ලකී සමාගම සිය නවතම ගොඩනැගිල්ල ඉදිකරමින් සිටී. ඔවුන්ගේ මූල්‍ය වර්ෂය මාර්තු 31 න් අවසන් වේ. මාර්තු 31 දිනට කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවීමට ඇති බැඳීම තීරණය කරන්නේ ගොඩනැගිල්ලේ සම්පූර්ණ වී ඇති ප්‍රමාණය පදනම් කරගෙන වේ. මේ සඳහා ඉංජිනේරුවෙකුගේ සහය ගැනීමට තීරණය විය. ඉංජිනේරුවා විසින් මේ වන විට 50% ක වයි අවසන් බවත් විහි රු. මිලියන 7 ක වට්නාකමක් ඇති බවටත් තක්සේරු කරන ලදී. මේ වන විට කොන්ත්‍රාත්කරුට රු. මිලියන 3 ක් ගෙවා ඇත. කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවිය යුතු බැඳීම කොපමණුද?

Sandeepa Jayasekera - JMC

67

අපේක්ෂිත අයය

- විශාල ප්‍රමාණක අයිතම ඇති විට මෙම තුමුද හාටිනා කරයි
- අනීත් අන්දයේම් සහ වර්තමාන තොරතුරු තුළින් විය හැකි තත්ත්වයන් අනුමාන කිරීම සහ සම්භාවනාවයන් තීරණය කිරීම මෙහිදී සිදු වේ.
- විම සම්භාවනයන් මත බර තැබූ අයයේ ව්‍යකතුව ගනී

විවිධ ප්‍රතිච්‍රිත

සම්භාවනාවයන්

අපේක්ෂිත අයය

ව්‍යකතුව

Sandeepa Jayasekera - JMC

68

34

ප්‍රශ්න 08

භාණ්ත සමාගම 06 මාසික ප්‍රතිඵ්‍යාහාරයක් සහිත ඔරොලෝජු විකුණුයි.

20X1 වර්ෂයේ ඔවුන් විකුණු සියලු ඔරොලෝජුවල කුලී දේශයක් තිබුණුන් අවශ්‍යතාවය වියදුම රු. මිලියන 1 ක් වේ. කුලී දේශ තිබේමට ඇති සම්භාවිතාවය 20% කි. විකුණු සියලු ඔරොලෝජුවල විශාල දේශ තිබුණුන් අවශ්‍යතාවය වියදුම රු. මිලියන 4 ක් වේ. විශාල දේශ තිබේමට ඇති සම්භාවිතාවය 5% කි. කිසිදු දේශයක් නොතිබේමට ඇති සම්භාවිතාවය 75% කි. ප්‍රතිඵ්‍යාහාර බැඳීමේ ඇපේක්ෂිත අගය ගණනය කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

69

අකම්භාවන වශයෙහි

ආයතනයට විරද්ධීව ඇති තවමත් විභාග වෙමින් පවතින නඩු

ඉන්දු සමාගම යෝගේ නිෂ්පාදන ව්‍යාපාරයක නියැලී සිටී. ඔවුන් විසින් අලෙවී කළ යෝගේ විෂ වීමකින් පාර්ශ්වීකයෙකුට අසාත්මිකතාවයක් ඇති විය. මේ පිළිබඳව රු. ම්ලියන 2 ක වන්දි ඉල්ලා ආයතනයට විරද්ධීව නඩුවක් පවරා ඇත. නඩුව තවමත් අධිකරණයේ පවතී.

තවමත් නඩුව අවසන් නැති නිසා ඉන්දු සමාගමට වන්දිය ගෙවන්නට වගකීමක් නැත.

නඩුව ඉදිරියට යන ආකාරය අනුව වර්දනයේ වීමට හෝ නොවීමට ඉඩ ඇත. නඩුවේ කටයුතු සිදුවන ආකාරය ඉන්දු සමාගමේ පාලනයෙන් තොර වේ. වැසේ නම් මෙය වර්තමාන බැඳීමක් නොව ඇති විය හැකි බැඳීමකි.

බැංකු ණයකට වී ඇති ඇපවීම

සුනිල් විසින් කමල් ලබාගත් රු. ම්ලියනයේ නාය මූදලට ඇපකරුවෙකු ලෙස අත්සන් තබා ඇත.

කමල් ගත් නාය මූදල් නිසා සුනිල්ට වර්තමාන බැඳීමක් ඇතිවන්නේ නැත. එන් කමල් නාය ගෙවන්නේ නැතිව පැහැර හැරියනොත් සුනිල්ට වීම නාය වගකීම භාරවිය හැකිය.

කමල් නාය ගෙවීමට හෝ නොගෙවීමට ඉඩ ඇත. විය සුනිල්ගේ පාලනයෙන් තොර වේ.

වැසේ නම් මෙය වර්තමාන බැඳීමක් නොව ඇති විය හැකි බැඳීමකි.

විශ්වසනීයට මැතිය නොහැකි වෙන්කිරීම

නිසාකේ සමාගම පළමු වරට ජනගම දුරකථන අලෝචි කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. විකුණුන සම ජනගම දුරකථනයකටම මාස 6 ක ප්‍රතිජ්‍යාභාරයක් ලබා දී ඇත. නිසාකේ සමාගමේ ප්‍රතිජ්‍යාභාර බැඳීම කොපමත් වේ දැයි විශ්වසනීයට මැතිමට නොහැකි වේ.

අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ පිටතට ගෞරාම අවිනිශ්චිත වීම

ජාතික සමාගම කිය ආයතනයට උපදෙස් සපයන විශේෂයුයෙනු හට උපයන ලාභයෙන් 10% ගෙවීමට විකාර විය. කෙසේ වෙනත් මෙහෙයුම් වියදුම් ඉහළ යාම මත ආයතනය අලාභ බැඩින් පවතී. මේ නිසා විශේෂයුයාට ගෙවීමට සිදුවේදී? නැත්ද? යන්න අවිනිශ්චිත වේ.

අකම්භාවක වගකීමක් කියන්නේ

ආයතනයේ පාඨනයෙන් තොර

අනාගත අවිනිශ්චිත සිදුවීම් වීම
හෝ නොවීම මත ඇතිවන

අතීත සිදුවීමක ප්‍රතිච්චයක්
ලෙස ඇති වූ

විය හැකි බැඳීම්

අතීත සිදුවීමක ප්‍රතිච්චයක්
ලෙස ඇති වූ

අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ
වකාපාරයෙන් බැහැරට ගෞ
යැමී සම්භාවනාවය නැති හෝ

බැඳීමේ වට්නාකම විශ්වසනීයට
තක්සේරු කළ නොහැකි
වර්තමාන බැඳීම්

අසම්භාවක වගකීම් සඳහා ගිණුම්කරණය

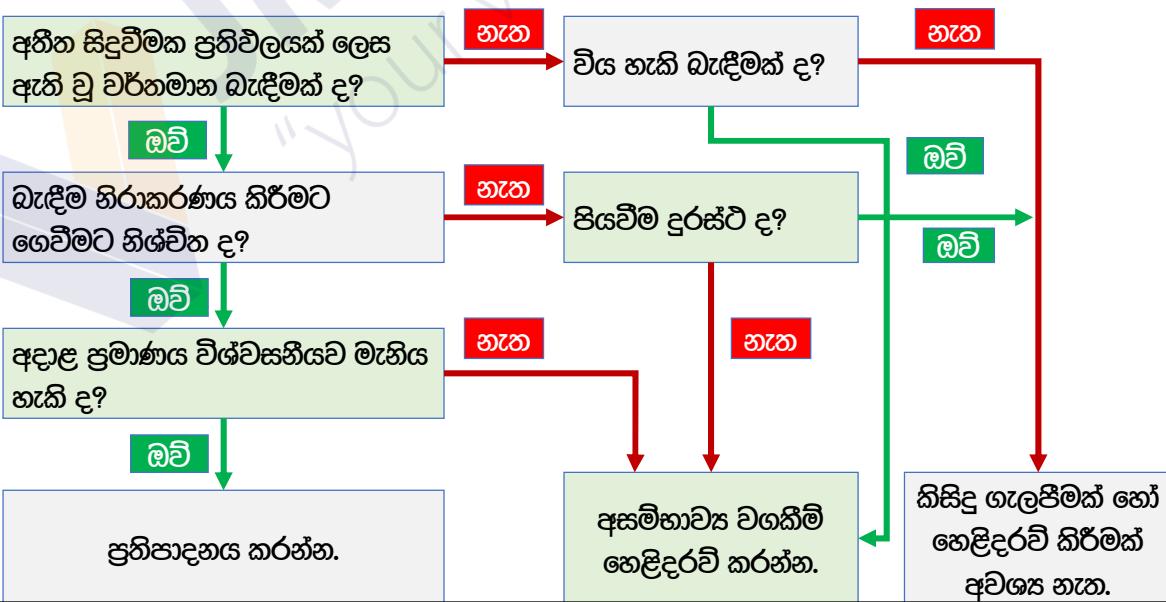
හඳුනාගැනීම් නිර්ණායක කමිෂුර්ණ තොටත නිසා හඳුනාගත තොහැක.

හෙළිදුරව් කිරීම්

- ස්වාභාවය
- මූලක අස්ථමේන්තුවක්
- කවර හෝ ප්‍රතිපූරණයක් ලබාගැනීමට ඇති හැකියාව
- කමිජ් පිටතට ගලා යාමේ ඇගය හෝ කාල වකවානු පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතා විස්තර කිරීමක්

75

ප්‍රතිඵාදන සහ අසම්භාවක වගකීම් තීරණ ගස

38

ප්‍රශ්න අංක 08

2018 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා XYZ සමාගමේ පහත තොරතුරු ලබාදී ඇත.

- (1) අස්ථිත්වය වගකීම් සහතිකයක් සහිතව භාණ්ඩ විකුණු ලබයි. විම වගකීම් සහතිකය මගින් භාණ්ඩ මිලදී ගෙන පළමුවන මාස හය අනුලත සිදුවන නිෂ්පාදන දෝෂ වෙනුවෙන් සිදු කරනු ලබන නඩත්තු කිරීම් සඳහා දැරනු ලබන පිරිවය ආවරණය කරනු ලබයි. අස්ථිත්වයේ අතින අත්දැකීම් අනුව විකුණුම්වලින් 2% ක ප්‍රමාණයක් වගකීම් සහතික මත නඩත්තු පිරිවය ලෙස දැරීමට සිදුවන අතර, 2018 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා R. මිලියන 30 ක විකුණුම් වාර්තාගත වී ඇත. වර්ෂය පුරා විකුණුම් සමාන ලෙස සිදු වී ඇති බව උපකළුපනය කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

77

ප්‍රශ්න අංක 08

- (2) කැලෝ සමාගමෙන් විකුණාන ලද ආහාරමය නිෂ්පාදිත සමහරක් විෂවීම් හේතුකොට ගෙන, 2018 දී පවත්වන ලද විවාහ උත්සවයකින් පසුව, ආහාර අනුහවකල පාරීසේශීකයන් දිස දෙනෙකු ඉතාමත් අසාධන ලෙස අස්ථිත විය. කැලෝ සමාගමෙන් භාඩුව ඉල්ලා නිතිමය කටයුතු ආරම්භ කෙරෙනුද, වගකීම ගැටළු සහගත විසි 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා මූලක ප්‍රකාශ අනුමත කරන දින දක්වාම, කැලෝ සමාගමේ නිතියෙකින් විසින් සමාගම මේ සඳහා වගකීව යුතුවීමේ සම්භාවිතාවයක් ඇති බව ප්‍රකාශ කර සිටියි.

Sandeepa Jayasekera - JMC

78

39

ප්‍රශ්න අංක 08

(3) 2018 මාර්තු 25 සේවකයෙකු විසින් කරන ලද ව්‍යාචකට සමාගම විසින් වීම සේවකයා සේවයෙන් පහකරන ලද අතර, සේවකයා විකි සිද්ධියට, සමාගමට විරෝධව නඩුවක් පවරා ඇත. 2018 මාර්තු 31 දිනෙහේ අවසන් වර්ෂය සඳහා මූලක ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීමට අනුමත කළ දුනය දක්වා සමාගමේ පිරියුදෙයෙන්ගේ උපදේශය වූයේ මෙකි සිද්ධියට අදාළව සමාගම වෙත වගකීමක් ඇතිවීමේ හැකියාවක් නොමැති බවයි.

බඩ විසින් කළ යුතු දූෂණය:

LKAS 37 - ප්‍රතිපාදන, අකම්පාදන වගකීම්, සහ අකම්පාදන වත්කම් ප්‍රමිතයට අනුව 2018 මාර්තු 31 දිනෙහේ අවසන් වර්ෂයට අදාළ මූලක ප්‍රකාශන තුළ ඉහත සඳහන් විකි අවස්ථාව හඳුනාගෙන යුතු ආකාරය පැකැසුම් කරන්න. (ලකුණු 06)

Sandeepa Jayasekera - JMC

79

අකම්පාදන වත්කම්

ආයතනය විසින් වන්දි ඉල්ලා පටරා ඇති නඩුවක්

සකිරී සමාගමේ කිරීතිනාමයට හානි වන ලෙස ලබා සමාගම කටයුතු කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන්දි ඉල්ලා නඩුවක් ගොනුකර ඇත. නඩුව තවමත් අධිකරණයේ විභාග වෙමින් පටති.

වන්දි ලබා හෝ නොලබා ම තීරණය වන්නේ අධිකරණයේ කටයුතු සිදුවන ආකාරයට වන අතර විය සකිරී සමාගමේ පාලනයෙන් තොර වේ. එමනිසා වන්දිය ඇති විය හැකි වත්කමකි.

ස්වාධීන විශේෂයේ වාර්තාවක් මත තීරණය වන ප්‍රතිඵ්‍යාහාර

ගාලින සමාගම ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කරයි. ඔවුන් සිදු කළ ඉදිකිරීමක ප්‍රපුරායේම් කිහිපයක් ඇති වී තිබේ. ගාලින සමාගමේ අදහස මෙයට හේතුව ඔවුන් යෙදු කොන්ත්‍රිට් මිශ්‍රණයේ තිබූ අඩු ගණන්වය බවයි. ඒ වෙනුවෙන් ඔවුන් කොන්ත්‍රිට් මිශ්‍රණය සැපයු ආයතනයේ සැපයුම්කරුගේ ප්‍රතිඵ්‍යාහාරය ඉල්ලා ඇත. එහෙන් සැපයුම්කරු එම ප්‍රතිඵ්‍යාහාර ගෙවීම ස්වාධීන විශේෂයේකුගේ වාර්තාවක් අනුව සිදු කරන බව පටසා ඇත.

ප්‍රතිඵ්‍යාහාරය ලබා හෝ නොලබා ම තීරණය වන්නේ ස්වාධීන විශේෂයායාගේ වාර්තාව මත වේ. එම වාර්තාව ආයතනයේ පාලනයෙන් තොර වේ. එමනිසා ප්‍රතිඵ්‍යාහාරය ඇති විය හැකි වත්කමකි.

අකම්හාවන වත්කම්

ආයතනයේ තාත්‍යාචාරයෙන් තොර

අනාගත අවිනිශ්චිත සිදුවීම් වීම හෝ නොවීම මත ඇතිවන

අතින සිදුවීම්වල ප්‍රතිව්‍යුලයක් ලෙස ඇති වූ

වියහැකි වත්කම්

83

අකම්හාවන වත්කම් හිණුම් තැබීම

හඳුනාගැනීමේ
නිර්ණායක සම්පූර්ණ
වත්තේ නැති හිසා
හඳුනාගත නොහැක.

වත්කම ලැබීමට හැකියාවක්
තිබේ නම් පමණක් කළ යුතු

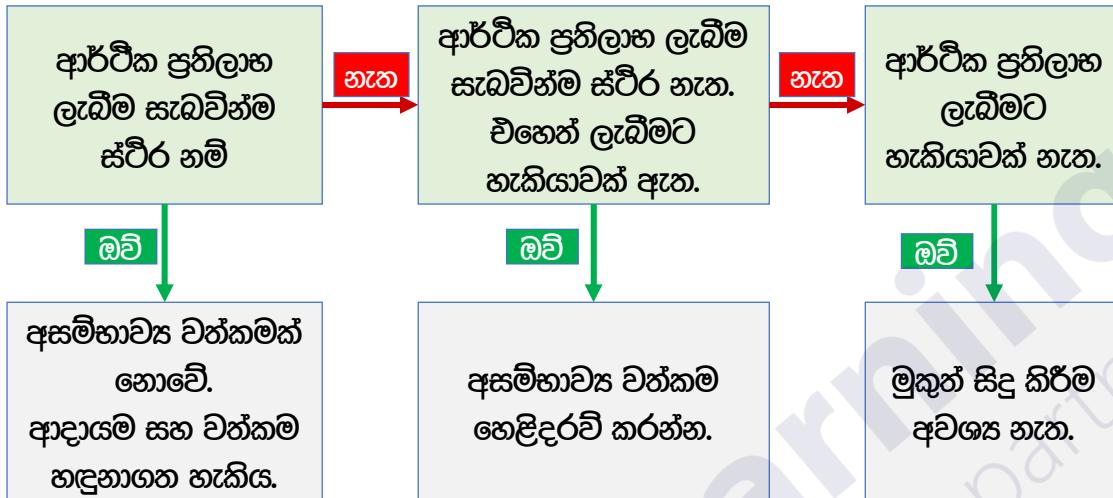
හෙළිදුරව් කිරීම්

- ස්වාධාවය
- මූලත ඇස්කමේන්තුවක්

84

42

අකම්හාවන වත්කම තීරණ ගස

85

LKAS 16 - දේපල, පිරියන හා උපකරණ LKAS 16 - Property, Plant and Equipment

දේපල, පිරියන හා උපකරණ වලට උදාහරණ

- ඉඩම්
- ගොබනයිල්
- යන්ත්‍ර සුනු
- ජර්තෙක
- උපකරණ
- ව්‍යාහන

මොකද්ද දේපල, පිරියන හා උපකරණ
කියන්නේ?

වසරකට වැඩි ස්ව කාලයක් ඇති

නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා

කුලියට දීම සඳහා

පරිජාලන කටයුතු සඳහා

තබා තිබෙන ස්ථානයේ වත්කම්

දේපල, පිරියන හා උපකරණ කොයි වෙළේද
පොත් වලට ගන්නේ? (හඳුනාගැනීම)

ජනන නිරතායක සම්පූර්ණ වූ පසු

- අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ව්‍යාපාරයට ගෙවීම.
- පිරිවැය විශ්වකතීයට මැතිය හැකි වීම.

දේපල, පිරියන හා උපකරණ මුළුන්ම ගන්න ඕනිඛ වටිනාකම මොකද්ද? (මුළුක මිණුමිකරණය)

පිරිවැයට

පිරිවැය තුළ අනුලත් විය තැකි දේ

+ ගෙණුම් පිරිවැය	XXX
(-) වෙළඳ වට්ටම්	(X)
(-) ප්‍රතිදාන (සටහන් 01)	(X)
+ නැවත අයකර ගත නොහැකි බඳු (නීරු බඳු, කෙස් බඳු, රේගු බඳු, වරාය අධිකාරී බද්ද)	X
+ වත්කම වර්තමාන ස්ථානයට සහ තත්ත්වයට ගෙන එමට දුරන ලද සංස්කීර්ණ වියදුම්	X

වත්කම වර්තමාන ස්ථානයට සහ තත්ත්වයට ගෙන එමට දුරන ලද සංස්කීර්ණ වියදුම්

- ප්‍රවාහන වියදුම්
- හැකිරවීමේ වියදුම්
- නිශ්චාරණ වියදුම්
- **ප්‍රේක්ෂණ වාරයේ ගුද්ධු වියදුම් (සැමිජල විශ්වාසුම් ආදායම කිලවී කළ පූජා)**
- පර්‍යාය සුදානම් කිරීමේ වියදුම
- ස්ථානය කිරීමේ වියදුම
- එකලක් කිරීමේ වියදුම
- ස්ථානය කිරීමට යොදාගත් වෘත්තිකයන්ගේ ගාස්තුව
- වත්කම් අන්තර් කර ගැනීම හෝ නීර්මාණය කිරීමට සංස්කීර්ණ දායක වූ සේවක වියදුම
- සුදුසුකම් ලබන වත්කමක ණය ගෙණුම් පිරිවැය
- ඉවත් කිරීම හෝ විසුරුවා නැරීමට අනාගතයේ දැරීමට සිදුවන වියදුමේ වර්තමාන අගය (සටහන් 02)

පිරිවැය තුළ ඇතුළත් නොවිය යුතු දැක

- සේවක පුහුණුව
- පරිභාගික පොදුකාරීය
- අලෙවිකර්ණ පොදුකාරීය
- නව පරිපූජක විවෘත කිරීමේ වියදුම
- නව නිෂ්පාදන හැඳුන්වාදීමේ පිරිවැය
- සේවකය වෙනස් කිරීමේ වියදුම
- නැවත ආයකරණ හැකි බඳු (VAT, NBT)
- ආරම්භක මෙහෙයුම් අලාභ
- පසුකාලීන වියදුම්
- පරික්ෂණ වටයේ සාම්පූල් විකුණුම් අදායම
- පරික්ෂණ වටයේ සාම්පූල් නිෂ්පාදන පිරිවැය

සටහන 01 - ප්‍රතිදාන

ගණුදෙණුකරුවෙකු,
සැපයුම්කරුවෙකු, රජයේ
වෙනත් පාර්ශ්වයන් වෙතින්
ලැබෙන, වියදුම් ප්‍රතිපූරණය.

අදාල රැකක විකුණුම මිල සහ පිරිවැය අදාල
නිෂ්පාදක ප්‍රමිතය අනුව වාර්තා කළ යුතුය

සටහන 02

යම් වත්කමක් ප්‍රයෝගනයට ගැනීමෙන් පසු ඉවත් කිරීමට තෙතික හෝ
සම්මුතික බැඳීමක් නිඩිය හැක. අනාගතයේ විසේ ඉවත් කිරීමට යන වියදුමේ
වර්තමාන අගය වත්කමට ප්‍රාග්ධනිත කර වගකීමක් හඳුනාගත යුතුය.

ලදාහරණ:

රුපිවාහන නිෂ්පාදකයන් වසර 5 කට පසු ගෙවා ඉවත් කළ යුතු යැයි රජය
තීරණය කර ඇත. මේ සඳහා රු. 500,000 ක් වැය වේ. විනි වර්තමාන අගය
රු. 300,000 ක් වේ.

නිෂ්පාදනාගාරය හර 300,000

ඉවත්කිරීමේ ප්‍රතිපාදනය බැර 300,000

ප්‍රශ්න අංක 01

නිකිති සමාගම ඇමරිකාවෙන් යන්ත්‍රයක් ගෙවන්වන ලදී පහත තොරතුරු වියට අදාළ වේ.

ම්ලදී ගණුම් පිරිවය \$1,000,000 (\$ 1 = රු. 200)

වෙළඳ වට්ටම 10%

වරාය අධිකාරී බද්ද 2% (ගණුම් පිරිවයෙන් වට්ටම අඩු කළ පසු ඇගය මත) VAT බදු 15% (ගණුම් පිරිවයෙන් වට්ටම අඩු කළ පසු ඇගය මත)

නිකිති සමාගම සහ රැංචරා අතර ඇති කරගත් විකාශනාවයක් මත රැංචරා විසින් \$100,000 ප්‍රතිදානයක් ලබා දී ඇත.

නිශ්කාෂණ ගාස්තුව රු. 300,000

හැකිරවීම් ගාස්තුව රු. 200,000

ප්‍රශ්න අංක 01

ප්‍රවාහන ගාස්තුව රු. 180,000

පරිග්‍රය සකස් කිරීමේ ගාස්තුව රු. 900,000

සේවක ප්‍රහුතුව රු. 45,000

යන්ත්‍රය සව් කිරීමට ගත් ඉංජිනේරුවන්ට ගිය වියදුම රු. 100,000

පළමු අත්හදා බැලීමේ පරික්ෂාවේ දී එකක නිෂ්පාදන වියදුම රු. 400,000

අත්හදා බැලීම් වටයේ නිෂ්පාදන ඇලෙව් ආදායම රු. 50,000

ආරම්භක මෙහෙයුම් අදාළය රු. 100,000

පරිපාලන පොදු කාර්යය රු. 50,000

නව නිෂ්පාදනය හඳුන්වාදීමේ වියදුම රු. 200,000

ප්‍රාග්ධනීත කළ යුතු යන්ත්‍රයේ මූලික පිරිවය ගණනය කරන්න.

සුන්බුන් වටිනාකම කියන්නේ මොකද්ද?

වැලඳායි ජ්‍යවකාලය අවසානයේ වත්කමේ ඉවත් කිරීමේ

වටිනාකම

පිරිවැය

බොහෝවිට සුන්බුන් අගය ප්‍රමාණාත්මක නැත. වැවිට සුන්බුන් අගය 0 කියා ගණාන් ගනී.

සුන්බුන් අගය

වත්කමේ පිරිවැය

ක්ෂය කරන්නේ නැත

ක්ෂය කළ හැකි අගය කියන්නේ මොකද්ද?

වත්කමේ ක්ෂය කිරීමට ඉතිරිව ඇති අගයකි

වත්කම අත්පත් කරගත්ත ගමන්ම ක්ෂය කළ හැකි අගය වෙන්නේ

පිරිවැය

සුන්බුන් අගය

වත්කම ක්ෂය වෙන්න වෙන්න, තව වියදුම් ප්‍රාග්ධනින වෙන්න වෙන්න, ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය වෙන්න වෙන්න, ක්ෂය කළ හැකි අගය වෙනක් වෙනවා

විලුදායී ජ්‍වල කාලය කියන්නේ මොකද්ද?

වත්කම හාටිනා කළ හැකි අපේක්ෂිත

කාලය

හෝ

ධාරිතාවය

විලුදායී ජ්‍වල කාලය තීරණය කරද්දී බලන කාරණා

- නෙතික සීමාවන්
- අපේක්ෂිත හාටිනය
- හොතික වැනැරීම

- කරමාන්තයේ සාමාන්‍ය
- පෙර අත්දැකීම්

Sandeepa Jayasekera - JMC

101

ක්ෂය කියන්නේ

වත්කමක ස්කෑය කළ හැකි අගය

විෂි විලුදායී ජ්‍වල කාලය පුරා

කුම්වත්ව බෙදා හැරීම

ඉඩම්

විලුදායී ජ්‍වල කාලයක් නැති
නිසා ඉඩම් ක්ෂය කරන්න බැං

ස්කෑය
කිරීම
ආරම්භය

ස්කෑය

වත්කම් හාටිනයට සුදුසු
නත්වයට පත්ව ඇති
මොහොතේ පටන්

ස්කෑය කිරීම නැවතීම

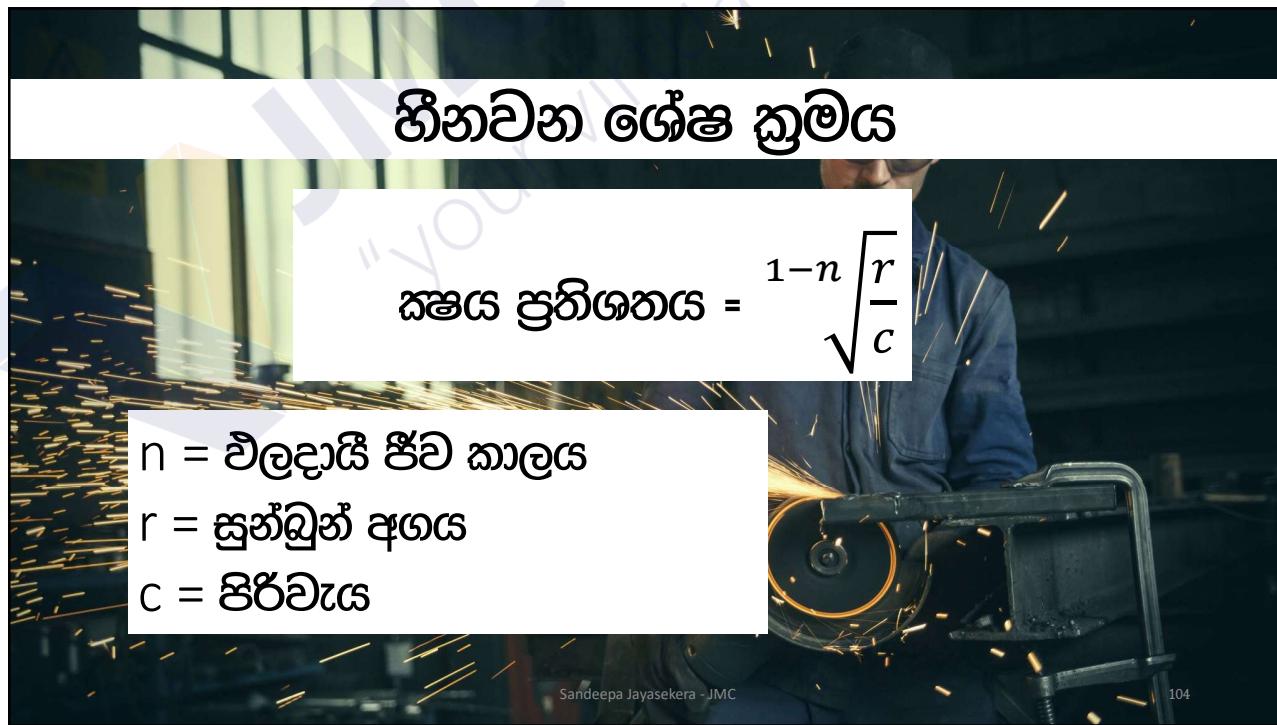
වත්කමක් සම්පූර්ණයෙන් ස්කෑය
වී ඇවසන් වූ විට

වත්කම ඉවත් කළ පසු

විකිණීමට තබා තිබෙන
වත්කමක් (SLFRS – 05) ලෙස
වර්ගීකරණය කළ පසු

Sandeepa Jayasekera - JMC

51

නිෂ්පාදන එකක තුමය

නිෂ්පාදන එකක ප්‍රමාණයට අනුපාතිකව සූය හඳුනාගැනී.

සූය

සූය කළ හැකි අගය

අපේක්ෂිත මුළු ධාරිතාව

නිෂ්පාදනය
කළ එකක
ගණන

Sandeepa Jayasekera - JMC

105

ප්‍රශ්න අංක 02

ඉනු ක සමාගම රු. මිලියන 10 ක් වන යන්තුයක් මිලදී ගත් අතර විහි සුන්බුන් අගය රු. මිලියන 2 කි. විලුදායි ජීව කාලය වසර 2 කි. යන්තුය සරල මාර්ග තුමයට සූය කරයි නම්

1. වාර්ෂික සූය ගණනය කරන්න

2. සූය අනුපාතය ගණනය කරන්න

Sandeepa Jayasekera - JMC

106

ප්‍රශ්න අංක 02

3. ජනත වගුව පුරවන්න

වර්ෂය	පිරිවය	සෑම	සමූහික සෑම	ඉද්දිධ පොත් අගය
1				
2				

ප්‍රශ්න අංක 03

ඉහත ප්‍රශ්න අංක 02 තොරතුරුවල මෙම ක්‍රමය හින්වන ගේ ක්‍රමය බව උපකළුපනය කරන්න.

1. සෑම අනුහාතය ගණනය කරන්න

2. ජනත වගුව පුරවන්න

වර්ෂය	පිරිවය	සෑම	සමූහික සෑම	ඉද්දිධ පොත් අගය
1				
2				

ප්‍රග්‍රන්ථ අංක 04

ප්‍රග්‍රන්ථ අංක 02 තොරතුරුවල සූය කුමාර නිෂ්පාදන එකක කුමාර බව උපකළුපනය කරන්න. යන්තුයේ මුළු නිෂ්පාදන දාරිතාවය එකක 8,000 ක් වූ අතර ප්‍රථම වර්ෂයේ එකක 2,500 ක් සහ දෙවන වර්ෂයේ එකක 5,500 ක් නිපදවන ලදී

1. ජලමු සහ දෙවන වර්ෂයේ සූය ගණනය කරන්න

ප්‍රග්‍රන්ථ අංක 04

2. ජනන වගුව පුරවන්න

වර්ෂය	පිරිවය	සූය	සමුව්වීත සූය	ගුද්ධ පොත් අගය
1				
2				

වත්කමක් වෙනුවෙන් දැරණා පසුකාලීන වියදුම්

- අඛ්‍යාච්චාවකාලීන කිරීම්
- ගාවත්කාලීන කිරීම්
- නබ්බනු
- අමතර කොටස් මාරු කිරීම්
- නව එකතු කිරීම්

වත්කමක් වෙනුවෙන් දැරණා පසුකාලීන වියදුම් ගිණුම්ගත කරන්නේ කොහොමද?

ප්‍රශ්න අංක 06

ගාන් සමාගම රු. මිලියන 20 ක් වූ යන්තුයක් 2019/01/01 දින මිලදී ගත් අතර විහි සුන්බුන් අයයක් නොමැති අතර විලභායි ජ්වල කාලය වසර 05 කි

යන්තු තබන්තු වියදුම් ලෙස 2019 සහ 2020 වර්ෂයක් තුළ පිළිවෙළින් රු. මිලියන 1 ක් සහ රු. මිලියන 1.5 ක් වියදුම් කරන ලදී

2020/01/01 දින යන්තුයේ නිෂ්පාදන ධාරිතාවය වැඩි කිරීමට රු. මිලියන 4 ක් වැය කරන ලදී. ඉතිරි විලභායි ජ්වල කාලයට බලපෑමක් නැත. මූලත වර්ෂය 12/31 න් ඇවසන් වේ.

ප්‍රශ්න අංක 06

1. තබන්තු වියදුම සඳහා ගිණුම්කරණය කළ යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
2. 2019 වර්ෂයේ ස්ථය ගණනය කරන්න.
3. 2020/01/01 දින කළ රු. මිලියන 4 ක වියදුම ප්‍රාග්ධනිත කළ හැකිද?
4. 2020 වර්ෂයේ ස්ථය ගණනය කරන්න

පසුකාලීන මිණුමිකරණය

පිරිවය ආකෘතිය	
මෙහිදි මුලික පිරිවය හා පසුකාලීන ප්‍රාග්ධනීන වියදම් තුළුන් ස්ථය සහ භානිකරණ අලාභ අඩු වීමක් සිදු වේ. වෙනිහාසික පිරිවය සංකල්පය අනුව මෙය නිර්මාණය වී ඇත.	
පිරිවය (මුලික + පසුකාලීන ප්‍රාග්ධනීන වියදම්)	XX
(-) සමුච්චිත ස්ථය	(XX)
(-) සමුච්චිත භානිකරණ අලාභ (LKAS 36 දී කතා කෙරේ)	(XX)
ශුද්ධ ජොන් අගය	XX

ප්‍රශ්න අංක 07

යුරේකි සමාගම 2019/04/01 රු. මිලියන 5 කට මෝටර් රථයක් මිලදී ගන්නා ලදී. විහි වැවුදී සිව කාලය අවුරුදු 5 කි. 2020/03/31 දින මෙම මෝටර් රථය අනතුරකට ලක් වූ අතර ඉන් ඇති වූ හානිකරණ අලාභය රු. මිලියන 1 කි. මූලක වර්ෂය 03/31 හි අවසන් වේ.

1. 2019/20 වර්ෂය සඳහා ස්ථය ගණනය කරන්න.
2. හානිකරණ අලාභ සඳහා වන ද්විත්ව සටහන දක්වන්න.
3. 20/21 වර්ෂය සඳහා ස්ථය ගණනය කරන්න

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ආකෘතිය

මෙහිදී වර්තමාන වෙළඳපොල වට්නාකම් පොත් තුළට ගැනීමක් සිදු කරයි. පළමුව වත්කමේ වට්නාකම තක්සේරු කෙරේ. ඉන්පසු වත්කමේ ඉද්ධ පොත් අගය හා වෙළඳපොල වට්නාකම අතර වෙනස ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ලාභයක් අලාභයක් ලෙස හඳුනා ගැනේ.

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ වට්නාකම

XX

- (-) වත්කමේ ඉද්ධ පොත් අගය
පිරවය
- (-) සමුච්චිත ස්ථය
- (-) සමුච්චිත හානිකරණ අලාභ

XX

(XX)

(XX)

(XX)

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ලාභය/අලාභය

X/(X)

ප්‍රතිකාගත්තන සඳහා ගිණුම්කරණය

පළමුව ඉදෑ පොත් අගය එක ගිණුමකට අරගත යුතුය.

සමුච්චීත සේය නර

වත්කම් ගිණුම බැර

දෙවනුව ප්‍රතිකාගත්තන ලාභය හෝ අලාභය ගිණුම්ගත කරන්න (සටහන
01)

ප්‍රතිකාගත්තන ලාභය ප්‍රතිකාගත්තන අලාභය

වත්කම් ගිණුම නර ප්‍රතිකාගත්තන අලාභ නර

ප්‍රතිකාගත්තන සංවිතය බැර වත්කම් ගිණුම බැර

ප්‍රතිකාගත්තන ලාභ/අලාභ ගැලුපිළීම

ප්‍රතිකාගත්තන ලාභය

ප්‍රතිකාගත්තන අලාභය

වම වත්කමේම පෙර වර්ෂයක
ප්‍රතිකාගත්තන අලාභයක් තිබේ ද?

වම වත්කමේම පෙර වර්ෂයක
ප්‍රතිකාගත්තන ලාභයක් තිබේ ද?

නැතු

බවි

අලාභයේ ප්‍රමාණයට ප්‍රතිකාගත්තන
ලාභය ලාභාලාභ ගිණුමට ගෙවන්න

ලාභයේ ප්‍රමාණයට ප්‍රතිකාගත්තන අලාභය
වෙනත් විස්තිර්ණ ආදායම් හරහා
ප්‍රතිකාගත්තන සංවිතය තුළ හඳුනාගන්න

වෙනත් විස්තිර්ණ ආදායම්
හරහා ප්‍රතිකාගත්තන
සංවිතය තුළ හඳුනාගන්න

ඉතිරි
ප්‍රතිකාගත්තන
ලාභය

ලාභාලාභ ගිණුමට
ගෙවන්න

ඉතිරි ප්‍රතිකාගත්තන
අලාභය

අවුරුදු කියකට සැරයක්ද ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය කරන්න ඕනි?

දේපල, පිරියන, උපකරණවල වට්ටිත වෙනස්වන ස්වභාවය පදනම් කරගෙන ගෙවෙන්ම් කළුන්තරයක් තීරණය කළ යුතු වේ.

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ආකෘතිය තුළ පසුකාලීන මිණුමිකරණය

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණීත වට්ටිත	XX
(-) පසුකාලීන සමුව්වීත ස්ථය	(XX)
(-) පසුකාලීන සමුව්වීත හානිකරණ අලාභ	(XX)
ඉද්ධ පොත් අගය	XX

Sandeepa Jayasekera - JMC

12

ප්‍රශ්න අංක 08

මත්ස්‍ය සමාගම 2019/01/01 දින රු. මිලියන 50 කට යන්තුයක් මිලදී ගන්නා ලදී. විනි විලදායි ජීව කාලය වර්ෂ 5 කි. මුළු වර්ෂය 12/31 හේ අවසන් වේ. පහත ස්වාධීන අවස්ථා 2 සඳහා ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ලාභාලාභ ගණනය කර මුළු ප්‍රකාශ උද්ධිඝත තුළ දක්වන්න

- යන්තුය 2019/12/31 දින රු. මිලියන 45 කට ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය කළ අතර 2020/12/31 දින රු. මිලියන 25 කට ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය කරන ලදී.
- යන්තුය 2019/12/31 දින රු. මිලියන 38 කටත් 2020/12/31 දින රු. මිලියන 35 කටත් ප්‍රත්‍යාග්‍රහණය කරන ලදී.

වත්කම් ඉටත් කිරීම

පොත් තුළ හඳුනාගත් දේපල, පිරියන, උපකරණ

- වත්කම් විකුණු විට
- වත්කමෙන් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂා නොකරන විට
ඉටත් කළ යුතු වේ.

Sandeepa Jayasekera - JMC

123

වත්කම් ඉටත්කිරීම් ලාභාලාභ ගණනය කිරීම

ඉටත්කිරීම ප්‍රතිශ්යාව

- (-) වත්කමේ ඉද්ධ පොත් අගය
පිරිවයේ/ප්‍රත්‍යාග්‍යාත්‍යා අගය
- (-) සමුච්චිත සූය
- (-) සමුච්චිත භාණිකරණ අලාභය
ඉටත්කිරීම ලාභ / අලාභය

XXX

XX

(xx)

(xx)

(x)

xx/(x)

Sandeepa Jayasekera - JMC

124

62

ඉවත් කිරීමට අදාළ ද්‍රව්‍යවල සටහන්

1. ඉවත් කරන වත්කමේ පිරවය

ඉවත් කිරීම් ලාභාලාභ ගිණුම හර

වත්කම් ගිණුම බැර

2. ඉවත් කරන වත්කමේ සමුච්චිත සූය සහ භානිකරණ අලාභ

සමුච්චිත සූය ගිණුම හර

සමුච්චිත භානිකරණ අලාභ ගිණුම හර

වත්කම් ගිණුම බැර

Sandeepa Jayasekera - JMC

125

ඉවත් කිරීමට අදාළ ද්‍රව්‍යවල සටහන්

3. ඉවත්කිරීම් ප්‍රතිශ්‍යාව

මුදල් පොන හර

ඉවත් කිරීම ලාභාලාභ ගිණුම බැර

4. ඉවත්කිරීම් ලාභය

ඉවත්කිරීම් ලාභාලාභ ගිණුම හර

ලාභාලාභ ගිණුම (වෙනත් ආදාළම්) බැර

5. ඉවත්කිරීම් අලාභය

ලාභාලාභ ගිණුම (වෙනත් වියදුම්) හර

ඉවත්කිරීම් ලාභාලාභ ගිණුම බැර

Sandeepa Jayasekera - JMC

126

63

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ලාභයක් සහිත වත්කමලක් ඉවත් කිරීම

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ලාභයක් සහිත වත්කමලක් ඉවත් කළ විට, ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ සංචිතය උපලබාධි වේ. එමතිසා විම ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ සංචිත රඳවාගත් ඉපයුම් වලට මාරු කළ යුතුය. මෙම ගැලුපීම හිමිකම් වෙනස්වීම් ප්‍රකාශය තුළ සිදු කරයි

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ සංචිතය හර

රඳවාගත් ඉපයුම් බැර

ප්‍රශ්න අංක 9

2019/01/01 දින නිමල් රු. මිලියන 4 ක වටිනා මෝටර් රථයක් මිලදී ගන්නා ලදී විහි සූන්ඩ් අය රු. මිලියන 1 කි. විහි විලුදායි ජීව කාලය වර්ෂ 6 කි.

2020/12/31 දින මෙය රු. මිලියන 2 කට විකුණා දමන ලදී. මූලක වර්ෂය 12/31 න් අවසන් වේ.

1. රථයේ ස්ථය කළ හැකි අගය සොයෙන්න
2. වාර්ෂික ස්ථය ගණනය කරන්න.
3. ස්ථය අනුපාතය ගණනය කරන්න.
4. වාහනය විකුණාන දිනයට ගුද්ධ පොත් අගය කොපමෙනුද?
5. වාහනය ඉවත් කිරීමේ ලාභය හෝ අලාභය ගණනය කරන්න.

වත්කම් භූවමාරු කිරීම

යම් අවස්ථාවල ආයතනයක තිබෙන වත්කමක් වෙනත් වත්කමක් සමඟ භූවමාරු කිරීම් සිදුවිය හැකිය. මෙහිදී සිදුවන්නේද පැරණි වත්කම ඉවත් කිරීමකි. විහෙන් ඉවත් කිරීම් ප්‍රතිශ්යාව ලෙස මුදුල් වෙනුවට තවත් වත්කමක් ලැබේ.

නව වත්කමේ පිරිවැය හඳුනාගැනීම වත්කම් ගිණුම හර ඉවත්කිරීම් ලාභාලාභ ගිණුම බැර

නව වත්කමේ
පිරිවැය ලෙස
ගත යුත්තේ

නව වත්කමේ වෙළඳපොල අයය හෝ
ඉවත් කළ වත්කමේ වෙළඳපොල අයය හෝ
ඉවත් කළ වත්කමේ ගුද්ධ පොත් අයයයි.

ප්‍රශ්න අංක 10

ඉමාජා සමාගම 2019/04/01 මෝටර් රථයක් මිලදී ගන්නා ලදී. එහි වටිනාකම රු. මිලියන 5 ක් වූ අතර විලුඩි ජීව කාලය වර්ෂ 05 කි. 2020/03/31 දින මෙය නව මෝටර් රථයක් සමඟ භූවමාරු කර ගන්නා ලදී. එම නව රථයේ වෙළඳපොල වටිනාකම රු. මිලියන 5 ක් වූ අතර පැරණි වාහනයේ වෙළඳපොල වටිනාකම රු. මිලියන 4.5 ක් වය. පැරණි රථයේ වෙළදපොල වටිනාකම ඉක්මවන අයය මුදලින් ගෙවන ලදී.

නව රථයේ විලුඩි ජීව කාලය වර්ෂ 05 කි. මුළු වර්ෂය මාර්තු 31 න් අවසන් වේ.

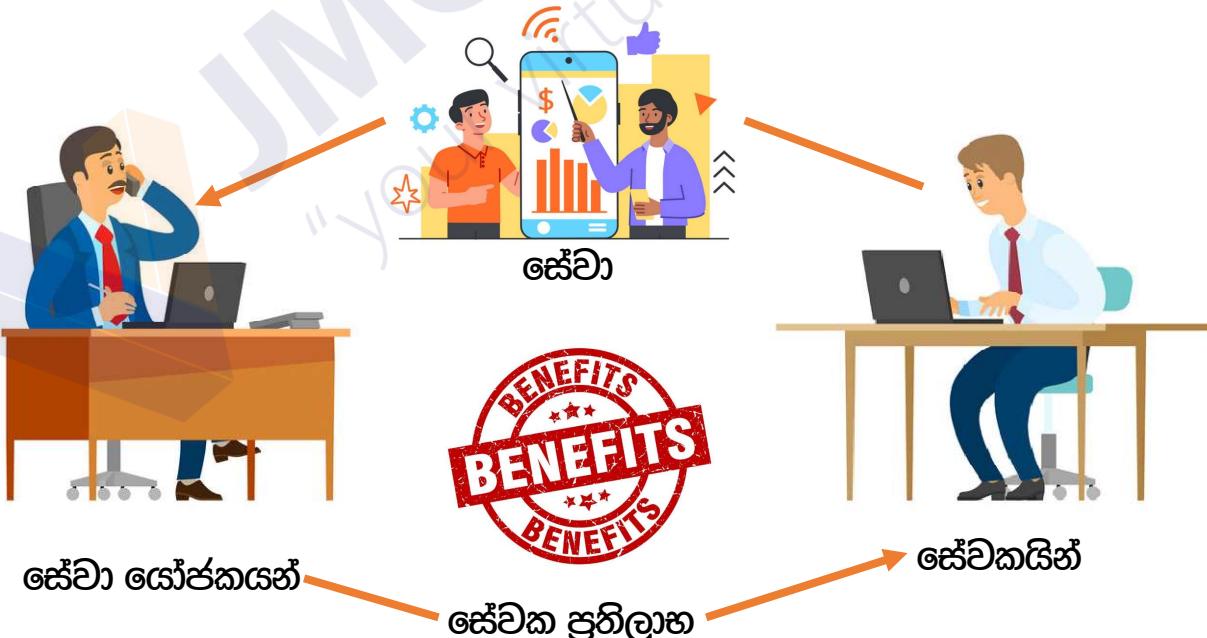
1. 2019/20 වර්ෂය සඳහා ස්ථය ගණනය කරන්න.
2. පැරණි වාහනයේ ස්ථය අනුපාතය ගණනය කරන්න.
3. භූවමාරු කරන දිනයට පැරණි වත්කමේ ගුද්ධ පොත් අයය ගණනය කරන්න.
4. නව වත්කමේ පිරිවැය කොපමතා වේද?
5. භූවමාරු ලාභය/අලාභය ගණනය කරන්න

LKAS 19 - සේවක ප්‍රතිලාභ

LKAS 19 - Employee Benefits

Sandeepa Jayasekera - JMC

131

Sandeepa Jayasekera - JMC

132

66

ප්‍රශ්න 01

අමාතෝ සමාගම 2021 මාර්තු මාසයට අදාළ වැටුප
රු.6,750,000ක් අප්පේල් මාසයේදී ගෙවන ලදී. මෙහි ද්විත්ව සටහන
දක්වන්න

Sandeepa Jayasekera - JMC

135

කෙටිකාලීන නොපැමිණියාට සඳහා වන වන්දි

අසමුව්චිත වන්දි

ප්‍රවර්තන කාලයේ හාටිනා නොකළා
නම් ඉදිරියට ගෙන යා නොහැක

- මාතෘ/පින්ස නිවාඩු
- අසනීජ නිවාඩු

සමුව්චිත වන්දි

අනාගත ඉදිරි කාලයට ගෙන යා හැකි
වන්දි තීමිකම

- ගෙවීම් සහිත විවේක නිවාඩු

නොපැමිණියාට අදාළ ප්‍රතිලාභය: සමුව්චිත නම් විය විම වාර්තාකරන දිනට සමුව්චිත
හාටිනා නොකළ නිවාඩු වෙනුවෙන් ව්‍යාපාරයට ගෙවිය යුතු විනාකම වියදුමක් ලෙස
හඳුනාගැනී.

Sandeepa Jayasekera - JMC

136

68

ප්‍රශ්න 02

හසින සමාගමේ ලබා නොගන්නා විවේක නිවාඩු පසු වර්ෂය තෙක් ගෙනයාමට හැකියාව ඇත. සමාගමේ සියලුම සේවකයින් 150ක් සිටී. ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ලබා නොගන් විවේක නිවාඩු වලින් සේවකයින් 30 දෙනෙකු දින 02 ක කාලයක් බැගින් බැහැන වසරේද ලබාගනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. සේවකයෙකුගේ දිනක වටිනාකම රු.1500 ක් වේ.

Sandeepa Jayasekera - JMC

137

ප්‍රකාද දීමනා

Sandeepa Jayasekera - JMC

138

69

ප්‍රකාද දීමනා

පතිපත්තියක් ලෙස

ප්‍රකිද්ධ ප්‍රකාශ මත

භාවිතය නිසා

ලාභයෙන්
කොටසක්
සේවකයන් සමග
බෙදා ගැනීම

ලාභය ඇතිවන අවුරුද්දේ වියදුමක් ලෙස හඳුනාගනී.

ප්‍රශ්න 03

අමාලි සමාගම විසින් සේවක පිරිවැටුම අඩු කරගැනීම සඳහා ප්‍රකාද දීමනාවක් ගෙවයි. වර්ෂයට වඩා වැඩි සේවා කාලයක් සහිත සහ ගිණුම් වර්ෂය අවසාන වන තේ සේවය කළ සැම සේවකයෙක් සඳහාම ලාභයෙන් 0.1% ක් ප්‍රකාද දීමනාවක් ලබාදේ .

ආයතනය ආරම්භයේ සේවකයන් 40ක් සිටි අතර අවසාන දිනයේ සිටියේ සේවකයන් 35 දෙනෙකු පමණි.

වර්ෂය තුළ තව සේවකයන් තිදෙනෙකු සේවයට විකතු විය.

වර්ෂයේ ලාභය රු.මිලියන 50ක් වේ.

වික් සේවකයෙකු ලබන ප්‍රකාද දීමනාව කොපමතා වේද?

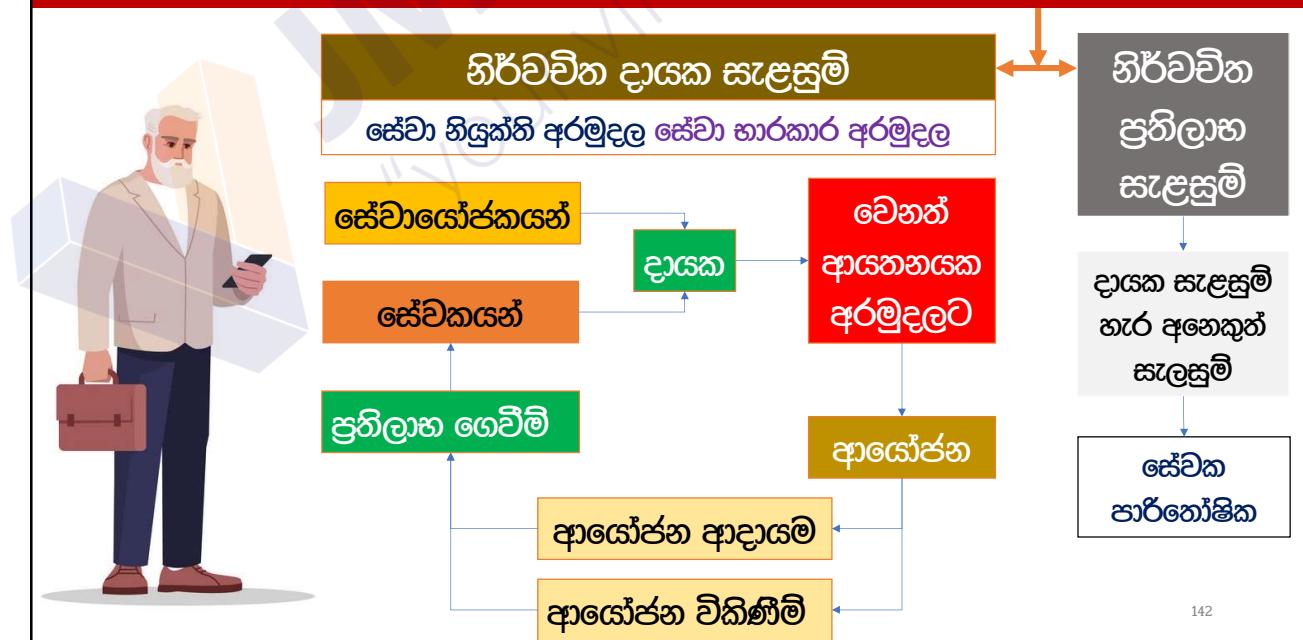
ප්‍රකාද දීමනාව ගණනය කර ගිණුම් සටහන් දක්වන්න.

පිළිතුරු 03

Sandeepa Jayasekera - JMC

141

පශ්චාත් සේවා නියුක්ති ප්‍රතිලාභ (ප්‍රතිලාභ සැලසුම්)

142

71

වෙනත් දිගුකාලීන ප්‍රතිලාභ

දිරෝක කේටා පඩි සහිත නිවාඩු
ලඛා: සරසවි ඇදුරන්ට සම් වසර 7කට
සැරයෙක් හිමිවන පඩි සහිත නිවාඩු

සාම්බන්සරික තෝරු දිරෝක කේටා
ප්‍රතිලාභ

දිරෝක කාලීන දුබලනා ප්‍රතිලාභ

කේටා සමාජීන කිරීමේ ප්‍රතිලාභ

කළුන් විශ්‍රාම යෝම වලට අදාළ
ගෙවීම්

අතිර්ක්නාවය මත ඉවත්වීමට ගත්
තිරණයට කේටාකාට කරන ගෙවීම

SLFRS 16 - කළුබදු

SLFRS 16 - Leases

මේ ඉන්නේ කවිදු

කවිදුට කාරෙකක් ඕනි

කවිදු බලන කාරෙක වික රු.5,000,000යි

හැබැයි කවිදු අන් තියෙන්නේ
රු.1,200,000ක් විතරයි

Sandeepa Jayasekera - JMC

145

කවිදුට කාරෙක ගන්න විදි 03ක් තිබිබා

ඉතරු කරලා

ඉතරු කරලා
කාරෙක ගන්න
සැහෙන
කාලයක් යයි

ත්‍යයක් ඇරන්

ඉතරු කරන තරම් කාලෝ
ගියේ නැතත් බැංකු ත්‍යය
විකක් කළේ යනවා,
අපකාරයේ තොයන්නයි,
වික වික ලියවිලි දෙන්නයි
වගේ කරදර වැඩියි

කළ්ඛද්දුව

කළ්ඛද්දුව
ගන්න වික
නම් ඉක්මන්,
ලියවිලින්
අඩියි

Sandeepa Jayaseke

146

73

**කවිද LB Finance විකට සිහින්
කාරෙක කල්ඛදු පහසුකමක් ඉල්ලවා**

LB Finance වික කිවිවා ඉතිරි
රු.3,800,000/- වියාල වාහන සේල්
විකට දෙන්නම් කියලා
හබැයි අවුරුදු 5කින්
රු.3,800,000/- ගෙවන්න කිවිවා
10%ක පොලියකුත් වික්ක

**බලන් ගියාම මේකන් ත්‍යාක් නේ
සල්ලි වමින් දෙන් නැතුව වාහනේට ගෙවපු**

Sandeepa Jayasekera - JMC

147

වී නිසා අවුරුදු 05 යනකන් වාහනේ
අයිතිය LB Finance විකේ නමට
තියෙන්න ඔහි කිවිවා
අයිතිය LB Finance විකට තිබිබට
කවිදට පාවිච්ච කරන්න පුලිවන්
හබැයි කවිද ගෙවිවේ නැති වුණුන්
LB Finance විකෙන් අවිත් වියාලා
ගාව තියන යනුර පාවිච්ච කරලා
වාහනේ උස්සනවා

**ඇක්කොම ගෙවලා ඉවර වුණාම කවිදගේ නමට වාහනේ හරවා ගන්න
පුලිවන්
කවිද කැමති වෙලා වාහනේ ගන්නා**

Sandeepa Jayasekera - JMC

148

74

කවිදු අවුරුදු 05 ඉවර වෙද්දී ගත්ත
නායට ඔක්කොම රු.5,000,000ක්
ගෙවලා තිබිබා

වැඩිපුර ගෙවලා තිබිබා
රු.1,200,000
කල්ඛනා පොලීය

ගිවිසුමේ හැටියට ඔක්කොම ගෙවිච්ච පස්සේ කවිදුට කාරෙකේ අයිතියේ
ආවා

Sandeepa Jayasekera - JMC

149

LB Finance
කාරෙකේ
අයිතිකාර්ය
කල්ඛනා දීමනාකරණ

LB Finance එක
කාරෙක හාවිතා
කරන්න තියන
අයිතිය දුන්නා
කවිදු

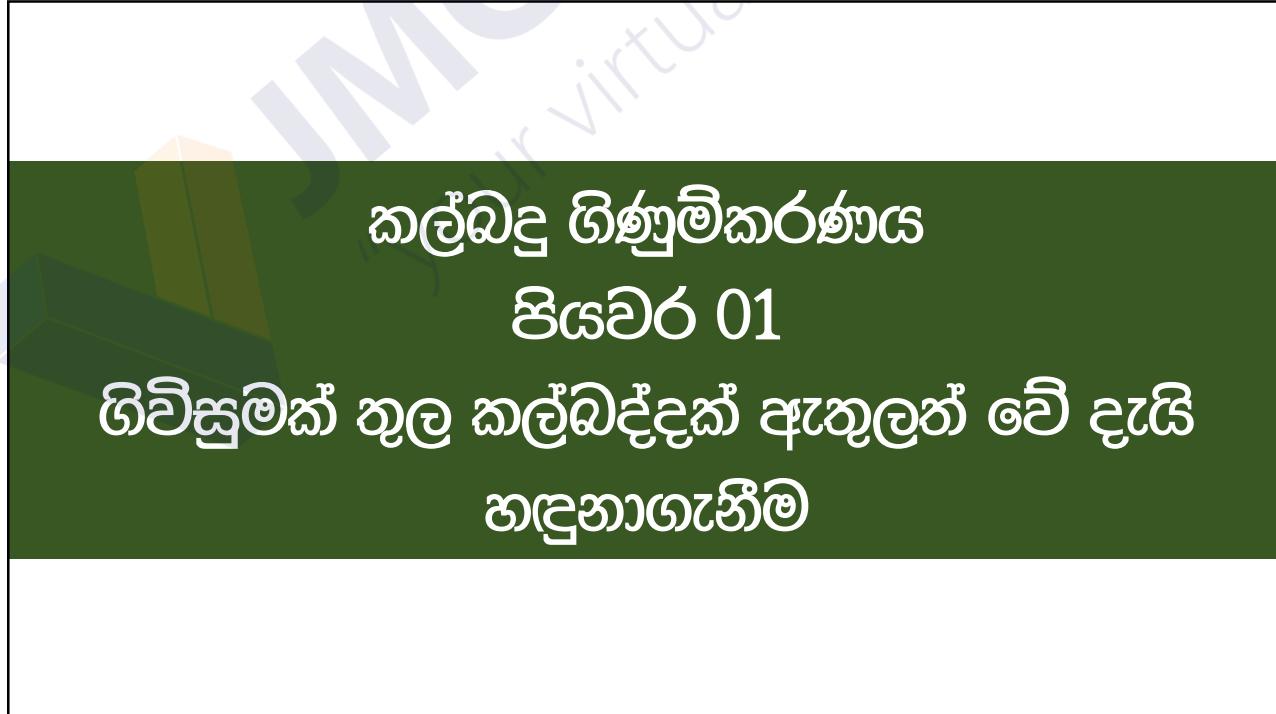
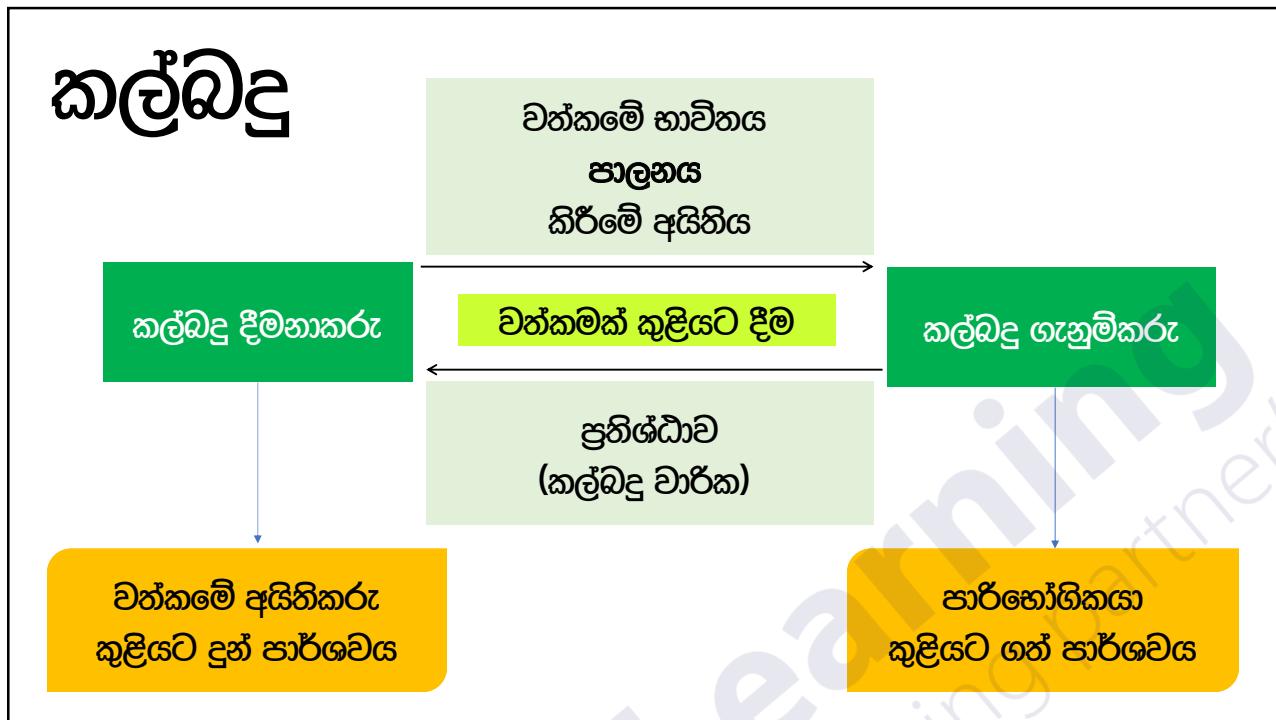

කවිදු වී වෙනුවෙන්
කල්ඛනා වාරික
ගෙවිවා

කවිදු
කාරෙක පාවිච්ච
කරන කෙනා
කල්ඛනා ගැනුම්කරණ

Sandeepa Jayasekera - JMC

75

ගිවිසුමක් තුළ කල්බද්ධක් ඇතුළත් වේ දැයි හඳුනාගැනීම

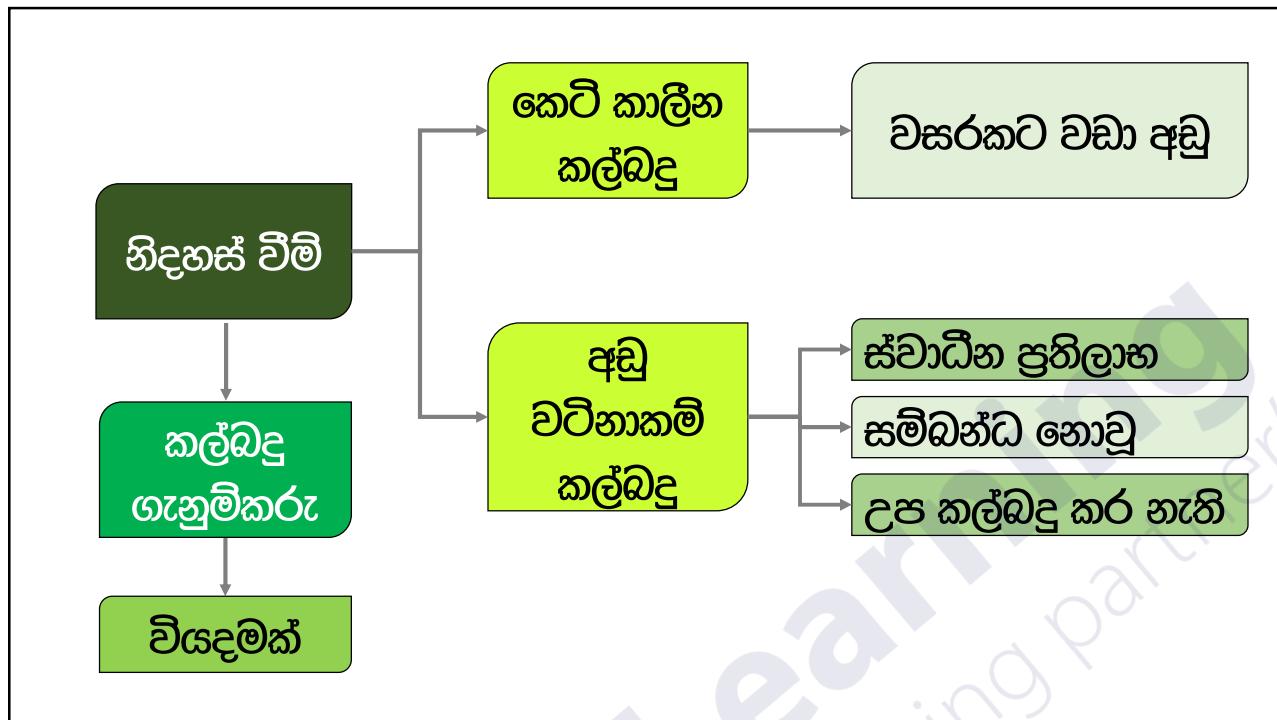

කල්බදු ගිණුම්කරණය

පියවර 02

නිදුහස්වීම් -

කල්බදු ගිණුම්කරණය නොකර සිටිය හැකි අවස්ථා

ලිප කල්බදු කරනවා කියන්නේ?

ලිප බදු දීමක් යනු වත්කමක බදුකරු විසින් තුන්වන පුද්ගලයාට බදු දීමක් වන අතර එහිදී බදුකරු මූලින් ගිවිසගෙන ඇති කාලයට වඩා කෙටි කාලීනව වත්කමවල සම්පූර්ණ හෝ කොටසක් තුන්වන පාර්ශවයකට ලබාදේ

ප්‍රශ්න 01

නාමල් සමාගම 20X1/01/01 ජායා පිටපත් යන්තුයක් මාස 08 කාලයක් සඳහා කළේබදු පදනමක් යටතේ ලබා ගෙන්නා ලදී. සමස්ත කළේබදු වියදුම රු.80,000 ක් වූ අතර එම ගිවිසුමට විළුණු දිනයේදීම ගෙවා නිම කරන ලදී. ගිණුම් වර්ෂය 20X1/03/31 අවසන් වන්නේ නම් ගිණුම් සටහන් දක්වන්න.

157

ප්‍රශ්න 02

චිල්කි සමාගමේ කළේබදු ගිවිසුම් යටතේ පහත වත්කම් ලබාගෙන ඇත එම අනුරූප අඩු වට්නාකම් කළේබදු හඳුනාගන්න.

වත්කම	අඩු වට්නාකම් කළේබද්දක්ද?
මෝටර රථය	
කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල	
කාර්යාල පරිගණකය	
තවත් ආයතනයකට උපකළේබදු කර ඇති ජායා පිටපත් මූල්‍ය යන්තුය	
ජංගම දුරකථනය	

158

79

කල්ඛන ගිණුමිකරණය

පියවර 03

කල්ඛන ගැහුමිකරුගේ පොත් වල ගිණුම් තැබීම

දිගුකාලීන තායක් යටතේ වත්කමක්
අන්තත් කරගැනීමකට සමාන වේ

කල්ඛන වගකීම

වත්කමේ
භාවිත අයිතිය

කල්ඛන වගකීම යෙත

කල්ඛන තායැහිමියාට

ගෙවීමට බැඳී ඇති අගයේ

වර්තමාන වටිනාකම

“බුද්ධි ස්කිවර් - නොව

161

මුදලේ කාල අය තේරුමේ ගමු

රු 100/--ක් අඟ ලැබෙනවාට අවුරුද්දකට පසුව ලැබෙනවාට ඔබ කැමති?

අඟ ලැබෙනවාට ඔබ කැමති!

පෝතු

1. අඟ විය ලැබුණේන් ඔබට විය **ආයෝජනය කර ආදායමක් උපයා ගත හැකිය**
2. අඟ රු 100/- කින් ගත හැකි **භාණ්ඩ හා සේවා විම මිලටම අවුරුද්දකට පසුව මුදල ලැබීම මිලදී ගත නොහැකිය**
3. අඟ මුදල ලැබුණේන් විය **නිශ්චිතය**. අවුරුද්දකට පසුව මුදල ලැබීම **අවිතිය්චිතය**

විසේ නම් යම් මුදලක් අනාගතයේ ලැබෙන්නේ නම්
 අනිම් වන ආයෝජන ආදායමට - ආවස්ථික පිරිවැය
 මුර්ත ඇගය පහල යොමු - උද්ධිමත්
 අවිනිශ්චිතතාවට

වන්දියක් ලෙස පොලියක් බලාපොරොත්තු වේ

අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ තුළ ඇතුළත් පොලිය ඉවත් කිරීම වට්ටම් කිරීම
 ලෙස හඳුන්වයි

$$\text{වට්ටම් සාධකය} = \frac{1}{1 + r^n}$$

r = පොලී අනුපාතය

n = කාලය

ප්‍රශ්න 03

පහත මුදල් ප්‍රවාහයන්ගේ වර්තමාන අගයන් ගණනය කරන්න

(පොලී අනුපාතය 10% යැයි උපකළුපනය කරන්න)

වසර	අනාගත මුදල් ප්‍රවාහය	වට්ටම් සාධකය	වර්තමාන අගය	පොලීය
	A	B	$C = A * B$	$D = A - C$
0	100	1		
1	110	0.91		
2	121	0.83		
3	133	0.76		

165

කළේඛදු වගකීම මූලික මිණුමිකරණය

ස්ථාවර
ගෙවීම්

විවෘත
ගෙවීම්

සහතික කළ
අවශ්‍යෝග මිල

කළුන් අවසන්
කරන
විකල්පයක්
නිබේ නම් විනි
මිල

හිටිපුම කළුන්
අවසන් කරන
විට දඩ
මුදලක් ඇය
කරන්නේ නම්
විය

යම් කිසි
සාධකයේ
(නිෂ්පාදන
ෂේකක, ආදායම)
මන විවෘතය
වන කළේඛදු
වාරක

කළේඛදු කාලය
අවසන්යේ වන්කම
උපලඩි විය හැක
අගයෙන්, කළේඛදු
දීමනාකරුව සම්බන්ධ
නැති පාර්ශ්වයක් විසින්
කළේඛදු දීමනාකරුව
සහතික වී ඇති අගය

166

83

කල්ඛන වගකීම පසුකාලීන මිණුමිකරණය

ආරම්භක
කල්ඛන
වගකීම

කල්ඛන
පොළය

වාරක
ගෙවීම්

අවසාන
කල්ඛන
වගකීම

කල්ඛන පොළී අනුහාතය

කාලවිෂේෂය ආරම්භයේ කල්ඛන වගකීම් ගේඟය

167

වත්කම භාවිත අයිතිය යෙනු

කල්ඛන කාලය තුළ

වත්කමේ භාවිතය පාලනය කිරීමට

කල්ඛන ගැනුමිකරුට ලැබෙන

අයිතිය

වත්කමේ හාටින අයිතිය මූලික මිණුමිකරණය

කල්ංඩු
වගකීමේ
මූලික
මිණුමිකරණය

මූලික තහේපතු
ගෙවීම්

ආරම්භක සංස්කීර්ණය

ඡිවිසුම අවසානයේ
වත්කම ගලවා ඉවත්
කිරීමට වුවහොත් යන
අස්ථමෙන්තුගත වියදම

169

වත්කමේ හාටින අයිතිය ක්ෂය කිරීමට අදාළ නීතිය

බ්‍රි

ප්‍රයෝගනවත් ජ්‍වල කාලය පුරාවට

ඡිවිසුම අවසානයේ
වත්කමේ හීමිකම
පැවරෙන්නේද?

නැත

ප්‍රයෝගනවත් ජ්‍වල කාලය පුරාවට

අඩු අගය

කල්ංඩු කාලය

170

85

වත්කම හාටින අධිතිය පසුකාලීන මිණුමිකරණය

පිරවය ආකෘතිය

පිරවය	XX
(-) සමූව්චිත ක්ෂය	(X)
(-) සමූව්චිත හානිකරණ අලාභ	(X)
ශුද්ධ පොත් අගය	XX

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ආකෘතිය

ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ අගය	XX
(-) පසුකාලීන සමු. ක්ෂය	(X)
(-) පසුකාලීන සමු. හානිකරණ අලාභ	(X)
ශුද්ධ පොත් අගය	XX

171

කල්බදු ගැණුමිකරුගේ පොත්වල ගිණුම් තැබීම

විස්තරය	ද්‍රව්‍ය සටහන
මූලික ගෙවීම	
වත්කම හාටින අධිතිය ගිණුම	හර
මුදල් ගිණුම	බැර
කල්බදු වගකීම් ලෙස කළකාග්‍ර අගය	
වත්කම හාටින අධිතිය ගිණුම	හර
කල්බදු වගකීම් ගිණුම	බැර

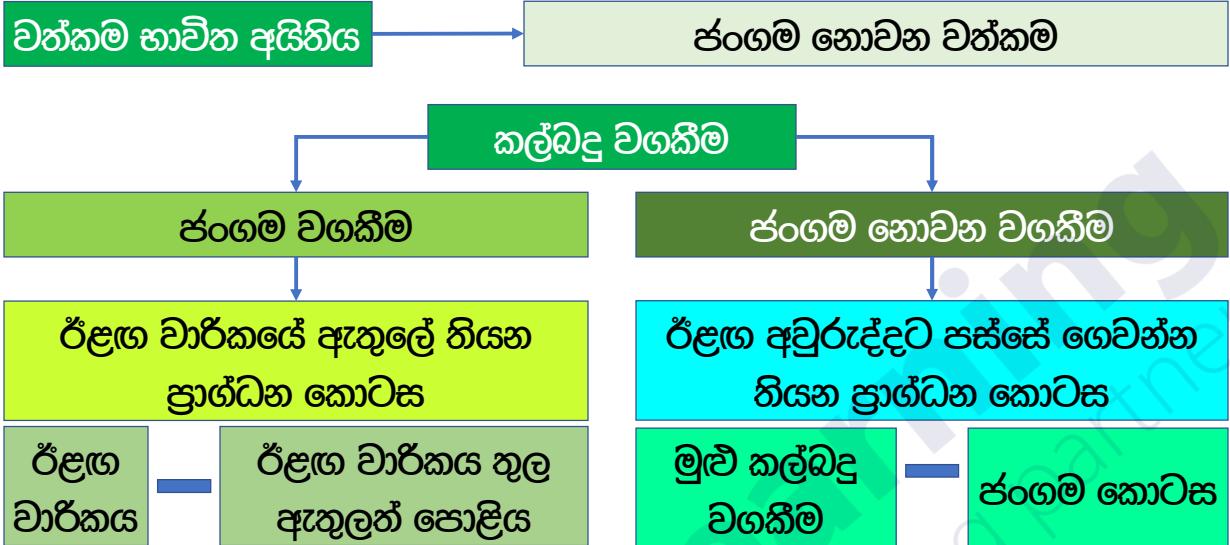
කල්ඛන ගැණුම්කරුගේ පොත්වල ශිලුම තැබීම

විස්තරය	ද්‍රව්‍ය සටහන
ආරම්භක සෘජු පිරිවය ලෙස කරන ගෙවීම	
වත්කම භාවිත අයිතිය ගිණුම	හර
මුදල් ගිණුම	බර
වාර්ෂික පොලිය	
පොලී වියදුම් ගිණුම	හර
කල්ඛන වගකීම් ගිණුම	බර

කල්ඛන ගැණුම්කරුගේ පොත්වල ශිලුම තැබීම

විස්තරය	ද්‍රව්‍ය සටහන
කල්ඛන වාරික ගෙවීම	
කල්ඛන වගකීම් ගිණුම	හර
මුදල් ගිණුම	බර
වත්කමේ ක්ෂය වීම	
ක්ෂයවීම් ගිණුම	හර
සමුච්චිත ක්ෂය ගිණුම	බර

මූලන තත්ත්ව ප්‍රකාශය තුළ ඉදිරිපත්කීරීම

175

ලාභලාභ ගිණුම තුළ ඉදිරිපත් කිරීම

ක්‍රියාවලිය

කළුබදු ජොළය

ප්‍රශ්න 04

සීමා සහිත LB ලියිං සමාගමෙන්, 20X7.04.01 දින කල්බදු ගිවිසුමක් යටතේ කාරයක් ඉඩා ගත්තේය. එම ගිවිසුමට අනුව,

කල්බදු කාලසීමාව - වසර 5 කි

මූලික තැන්පතුව - රු.1,200,000

ඉතිරි මුදල වාර්ෂික වාරකයක් රු.1,000,000 බැඟින් වාරක 5 කින් ගෙවිය යුතුය. වාරක සම වර්ෂයකම අගදී ගෙවිය යුතුය. ව්‍යුතායි ජීවිත කාලයද අවුරුදු 5 ක් වේ. නොගෙවූ කල්බදු ගෙවීමෙහි වර්තමාන අගය රු.3,800,000 ක් විය.

පොලී අනුහාතය - 10%

පළමු වාරකය තුළ ඇතුළත් පොලීය රු.380,000 ක් වන අතර, දෙවන වාරකය තුළ ඇතුළත් පොලීය රු.318,000 ක් වේ. කල්බදු කාලය අවසානයේ වත්කමේ අයිතිය පැවරේ.

බඩ විසින්,

20X8.03.31 දිනෙහි අවසන් වසරෙහි ගිණුම් සටහන් හා විදිනට මූලක තත්ත්ව ප්‍රකාශය සහ ලාභාලාභ ගිණුමේ උද්ධිඝතයක් පෙන්වන්න

177

ප්‍රශ්න 05

සීමිත ලකිලැස්බී සමාගම හිම්හාදන යන්ත්‍රයක් කල්බදු ගිවිසුමක් යටතේ සීමිත පිපල්ස් ලියිං සමාගම හරහා 20X1.04.01 දින අත්පත් කරගත් අතර නොගෙවූ කල්බදු ගෙවීමෙහි වර්තමාන අගය රු.1000,000ක් විය. කල්බදු ගිවිසුමට අනුව 20X1.04.01 දින රු.100,000 ගෙවිය යුතුයි. ඉතිරිය වාරකයක් රු.400,000 ක් බැඟින් වූ වාර්ෂික වාරක 3 කින් ගෙවා නිම කළ යුතුයි. වාරක ගෙවීම සම වසරකම අග දින කිදුකළ යුතු අතර වාරක මත පොලීය ආරම්භක ණය අගය මත පදනම්ව වාර්ෂිකව 10% බැඟින් විය.

20X1.04.01 දින යන්ත්‍රය ප්‍රවාහනය සහ සවී කිරීම සඳහා රු.100,000/-ක වියදුමක් දැරන ඉදි කල්බදු කාලය අවසානයේ වත්කමේ අයිතිය පැවරෙන්නේ නැත.

යන්ත්‍රයේ ව්‍යුතායි ජීවිත කාලය වර්ෂ 4 කි.

බඩ විසින්,

සීමිත ලකිලැස්බී සමාගමේ 20X1/20X2 වර්ෂට අදාළ ගිණුම් සටහන් හා 20X2.03.31 දිනට මූලක තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ සහ ලාභාලාභ ගිණුමේ උද්ධිඝතයක් පෙන්වන්න.

178

ප්‍රංශ 06

සීමාසහිත කේසර සමාගම විසින් සම්පත් ලිංකිං වෙතින් කළේඛදු පදනමක් යටතේ යන්තුයක් ලබාගන්නා ලදී. 20X1.04.01 දින මූලික ගෙවීමක් ලෙස රු 200,000/-ක් ගෙවන ලදී. ඉතිරිය රු 400,000/- බැඟින් වන වාර්ක 03 කින් ගෙවීමට විකාග විය. පොලී අනුපාතය 10%යි.

වට්ටම් සාධක පහන පරිදි වේ

01 වසර 0.91

02 වසර 0.83

03 වසර 0.76

යන්තුයේ වැලදායි ජ්වල කාලය අවුරුදු 2ක් වේ. හිටිසුම අවසානයේ යන්තුයේ අයිතිය මාරු නොවේ. සමාගම විසින් යන්තුය සඳහා ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ ආකෘතිය භාවිතා කරයි. 20X2.03.31 දිනට යන්තුය ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ කරන ලද අතර ප්‍රත්‍යාග්‍රහණ වට්නාකම රු.800,000/-ක් විය.

එබ විසින් ඉහත ගනුදෙනුව 20X2/03/31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය තුළ සහ 20X1/X2 වර්ෂයේ ලාභාලාභ ගිණුම තුළ නිර්පත්තය කළ යුතු ආකාරය දක්වන්න

179

නිදරණය 1

සුපුත් සමාගම 2017.04.01 දින යන්තුයක් කළේඛදු ක්‍රමයට අත්පතකරගන්නා ලදී. ඒ සම්බන්ධයෙන් එහත තොරතුරු සපයයා ඇත.

- 2017.04.01 දින සිදුකළ මූලික ගෙවීම - රු 200,000
- 2018.03.31 දිනෙන් ආරම්භකර ගෙවිය යුතු වාර්ෂික වට්නාකම - රු 80,000
- කළේඛදු කාලය - වර්ෂ 4
- 2017.04.01 දින කළේඛදු ගැනුමකරු දරා ඇති මූලික සාපුරු පිටිවැය රු 10,000
- කළේඛදේද් ගම්ස පොලී අනුපාතය - 10%
- ගම්ස පොලී අනුපාතය 10% යටතේ වාර්ෂික වට්ටම සාධක

වර්ෂය	1	2	3	4
වට්ටම සාධකය	0.909	0.826	0.751	0.683

කළේඛදු කාලය අවසානයේ වත්කම ගැනුමකරුට මාරු වේ. මෙම යන්තුයේ සුන්දුන් අගය රු 60 000 ක් ලෙසන් එලදියි ජ්වල කාලය වසර 5 ක් ලෙසන් ඇස්තමෙන්තු කර ඇත.

අවශ්‍ය වන්නේ 1. කළේඛදු වගකීමේ මූලික වට්නාකම ගණනය කිරීම

2. භාවිත අයිතිය සහිත වත්කම හඳුනාගත යුතු වට්නාකම

“බෞතික සිශ්‍යරු - විභ

o

180

90

හෙළිදරව්
කිරීම්

කුමක්ෂය

සොලීය

කල්ඛන ගෙවීම්

වත්කම හාවින අයිතියේ දාරණ අය

වත්කම හාවින අයිතියට විකතු කිරීම්

181

LKAS 12 - ආදායමේ බද LKAS 12 – Income Taxes

අභි කතා කරන්නේ

බදු ගණනය නොවේය

බදු හිතුම් තැබීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

183

බදු හිතුම් තැබීම

අතීත බදු

වර්තමාන බදු

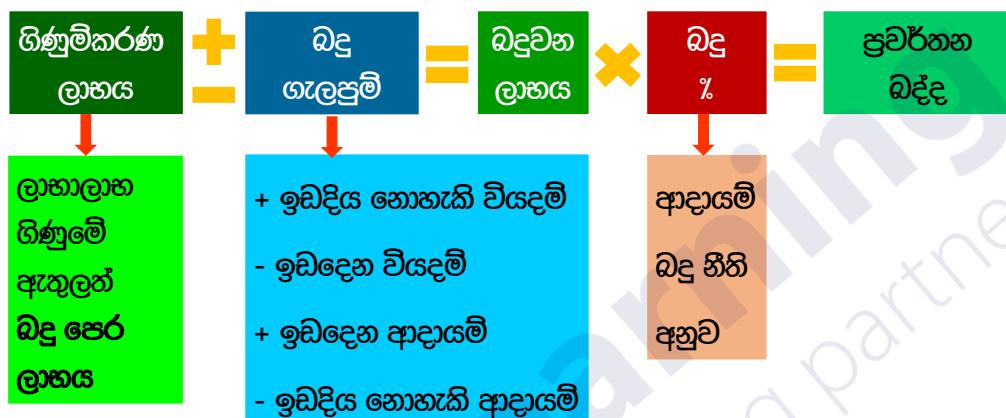
අනාගත බදු

Sandeepa Jayasekera - JMC

92

වර්තමාන බද්ද

ප්‍රවර්තන කාලපරීච්චයේ බදු ලාභය මත ගෙවිය යුතු බද්ද

Sandeepa Jayasekera - JMC

185

ප්‍රශ්න 01

ගාලින සමාගමේ 20X1 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභාලාභ ගිණුම පහත පරිදි වේ.

විකුණුම්	100,000
විකුණුම් පිරවය	(600,000)
දුළ ලාභය	400,000
වෙනත් වියදුම්	(150,000)
බදු පෙර ලාභය	250,000

Sandeepa Jayasekera - JMC

186

93

ප්‍රශ්න 01

වියදුම් තුළ අනුලත් ශේෂුම්කරණ සූය රු. 50,000 කි.

විම වත්කම් සඳහා ප්‍රාග්ධන දීමනාව රු. 60,000 කි.

අඩුකළ නොහැකි සංග්‍රහ වියදුම් රු. 30,000 කි.

සේවක පාර්තෝෂික වියදුම් රු. 40,000 කි. විය අඩු කිරීමට ඉඩ නොදේ.

සත්‍ය වගයෙන් ගෙවූ සේවක පාර්තෝෂික රු. 25,000 කි. විය අඩු කිරීමට ඉඩ දේ.

බදු අනුපාතය 28% ක් නම්,

1.1 බදුවන ලාභය ගණනය කරන්න.

1.2 බදු වියදුම් ගණනය කරන්න.

1.3 බදු සඳහා වන ද්‍රව්‍යවල සටහන දක්වන්න.

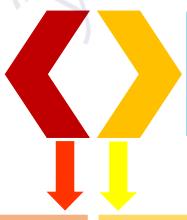
Sandeepa Jayasekera - JMC

187

අතින බද්ද

පෙර වර්ජයේ ආදායම් බදු එහා/අධි වෙන්කිරීම

පෙර වර්ජයේ බදු
වෙන්කිරීම

පෙර වර්ජය සඳහා
ගෙවූ සත්‍ය වියදුම

එහා වෙන්කිරීම
අධි වෙන්කිරීම

අය්ක්‍රමීන්තු වෙනසක් නිසා
ප්‍රවර්තන වර්ජයට ගැලුපිය යුතුය

Sandeepa Jayasekera - JMC

188

94

ප්‍රශ්න 02

සුනහ්ද සමාගම 20X0 වර්ෂය සඳහා රු. 100,000 ක් බදු වියදුමක් හඳුනාගන්නා ලදී. වෙතෙන් සත්‍ය බදු ගෙවීම රු. 120,000 ක් විය. 20X1 වර්ෂයේ බදු වෙන් කිරීම රු. 75,000 ක් වේ

- 2.1 පෙර වර්ෂයේ උණා/අධි බදු වෙන් කිරීම කොපමත් දී?
- 2.2 පෙර වර්ෂයේ උණා/අධි බදු වෙන් කිරීමට අදාළ ද්වීත්ව සටහන දක්වන්න
- 2.3 20X1 ප්‍රවර්තන බද්දේ වෙන්කිරීමට අදාළ ද්වීත්ව සටහන දක්වන්න.
- 2.4 20X1 වර්ෂයේ මුළු බදු වියදුම කොපමත්දී?

ප්‍රශ්න 03

සමීර සමාගම 20X0 වර්ෂය සඳහා බදු වෙන්කිරීම රු. 30,000 ක් විය. 20X0 වර්ෂය සඳහා සත්‍ය බදු ගෙවීම රු. 20,000 ක් විය. 20X1 වර්ෂයේ බදු සඳහා වෙන්කිරීම රු. 40,000 ක් විය

- 3.1 පෙර වර්ෂයේ උණා/අධි බදු වෙන්කිරීම ගණනය කරන්න
- 3.2 පෙර වර්ෂයේ උණා/අධි බදු වෙන් කිරීමට අදාළ ද්වීත්ව සටහන දක්වන්න
- 3.3 ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ බද්ද සඳහා ද්වීත්ව සටහන දක්වන්න.
- 3.4 වර්ෂයේ මුළු බදු වියදුම කොපමත් වේද?